RETTENS DOM (Tredje Udvidede Afdeling)
af 5. juni 2001 *

I sag T-6/99,

ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, Riesa (Tyskland), ved Rechtsanwälte W.M. Kühne og S. Bauer, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

støttet af

Forbundsrepublikken Tyskland ved W.-D. Plessing og C.-D. Quassowski, som befuldmægtigede,

og

Freistaat Sachsen ved Rechtsanwälte J. Sedemund og T. Lübbig, og med valgt adresse i Luxembourg,

intervenienter,

* Processprog: tysk.

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved D. Triantafyllou og P. Nemitz, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning 1999/580/EKSF af 11. november 1998 vedrørende Tysklands støtte til ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, Riesa, Sachsen (EFT 1999 L 220, s. 28),

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Tredje Udvidede Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J. Azizi, og dommerne P. Mengozzi, R.M. Moura Ramos og M. Jaeger,

justitssekretær: fuldmægtig G. Herzig,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 5. december 2000,

afsagt følgende

Dom

Sagens retlige og faktiske baggrund

1 Sagsøgeren er en tysk jern- og stålvirksomhed, der kontrolleres af den italienske Feralpi-gruppe, som ligeledes producerer stål. Sagsøgeren har hjemsted i og producerer i Riesa (Sachsen), Tyskland.

2 Ved skrivelse af 1. marts 1993 godkendte Kommissionen under anvendelse af artikel 5, tredje led, i sin beslutning nr. 3855/91/EKSF af 27. november 1991 om fællesskabsregler for støtte til jern- og stålindustrien (EFT L 362, s. 57, herefter »den femte støttekodeks«) de tyske myndigheders ydelse til sagsøgeren af et investeringstilskud på 19,55 mio. DEM, af en skattemæssig investeringspræmie på 5,3 mio. DEM og af en statsgaranti på 60,8 mio. DEM (støttesag N 351/92).

3 Ved skrivelse af 13. januar 1995 godkendte Kommissionen i overensstemmelse med artikel 5 i den femte støttekodeks de tyske myndigheders ydelse til sagsøgeren af et investeringstilskud på 11,73 mio. DEM, af en skattemæssig investeringspræmie på 4,08 mio. DEM, af et lån på 6,215 mio. DEM i forbindelse med et regionalt miljøbeskyttelsesprogram og af en statsgaranti for et lån på 23,975 mio. DEM (støttesag N 673/94).

4 I 1995 modtog sagsøgeren yderligere et investeringstilskud på 9,35714 mio. DEM og en skattemæssig investeringspræmie på 1,236 mio. DEM, som ikke blev anmeldt til Kommissionen forinden. I 1997 blev sagsøgeren bl.a. tildelt en statsgaranti til dækning af driftslån uden forudgående anmeldelse heraf til Kommissionen.

5 I maj 1997 blev Kommissionen af tredjemand orienteret om, at sagsøgeren havde modtaget anden støtte, og at dele af den støtte, der var godkendt, var blevet anvendt til andre formål end dem, den var godkendt til.

6 Den 18. november 1997 besluttede Kommissionen at indlede proceduren efter artikel 6, stk. 4, i Kommissionens beslutning nr. 2496/96/EKSF af 18. december 1996 om fællesskabsregler for støtte til jern- og stålindustrien (herefter »den sjette stålkodeks«, EFT L 338, s. 42). Ved skrivelse af 2. december 1997 gav Kommissionen Forbundsrepublikken Tyskland meddelelse herom og opfordrede den til at fremsætte sine bemærkninger hertil. Skrivelsen blev offentliggjort i en meddelelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* af 18. februar 1998 (EFT C 51, s. 3, herefter »meddelelsen af 18. februar 1998«), hvori Kommissionen opfordrede de berørte parter til at fremsætte deres bemærkninger.

7 Ved skrivelse af 3. marts 1998 tilstillede Forbundsrepublikken Tyskland Kommissionen sine bemærkninger. Den fremsendte supplerende bemærkninger ved skrivelser af 19. og 25. marts 1998. I sidstnævnte skrivelse meddelte den Kommissionen, at det yderligere investeringstilskud på 1,35586 mio. DEM, som den i en skrivelse af 13. oktober 1997 havde meddelt som en mulig forhøjelse af det i præmis 4 omtalte investeringstilskud, i virkeligheden allerede på daværende tidspunkt var blevet udbetalt.

8 Den 1. april 1998 tilstillede Kommissionen Forbundsrepublikken Tyskland de bemærkninger, som man den 17. marts 1998 havde modtaget fra UK Steel Association (Det Britiske Jern- og Stålforbund). Ved skrivelse af 22. april 1998 meddelte Forbundsrepublikken Tyskland Kommissionen sine bemærkninger til de synspunkter, som dette forbund havde gjort gældende.

9 Ved skrivelse af 24. april 1998 meddelte Kommissionen Forbundsrepublikken Tyskland sin foreløbige holdning. Forbundsrepublikken Tyskland reagerede herpå ved skrivelse af 6. maj 1998.

10 Ved skrivelse af 12. oktober 1998 meddelte Forbundsrepublikken Tyskland Kommissionen, at 2,54 mio. DEM af det samlede investeringstilskudsbeløb på 10,713 mio. DEM, der er omtalt i præmis 4 og 7 ovenfor, svarende til de investeringer i sagsøgerens varmvalseværk, var blevet tilbagebetalt af sagsøgeren.

11 Den 11. november 1998 vedtog Kommissionen beslutning 1999/580/EKSF vedrørende Tysklands støtte til ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, Riesa, Sachsen (EFT 1999 L 220, s. 28, herefter »den anfægtede beslutning«).

12 Denne indeholder følgende bestemmelser:

»*Artikel 1*

Investeringstilskuddet på 8,173 mio. DEM, investeringspræmien på 1,236 mio. DEM og garantien på 12 mio. DEM med et støtteelement, som

Tyskland har ydet til ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, Riesa, i 1995, er uforenelige med Kommissionens beslutning nr. 2496/96/EKSF og med fællesmarkedet for kul og stål.

Støtteelementet i de garantier på 7,2 mio. DEM og 4,8 mio. DEM, der ved udgangen af 1994 blev ydet til driftsmiddelkreditter, var ikke godkendt og er uforenelige med Kommissionens beslutning nr. 2496/96/EKSF og med fællesmarkedet for kul og stål.

Artikel 2

Tyskland kræver den støtte, der er udbetalt til ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, tilbagebetalt i overensstemmelse med tysk lovgivning om tilbagesøgning af beløb, som staten har til gode. For at ophæve støttevirkningen opkræves renter af støttebeløbet fra udbetalingstidspunktet til tilbagebetalingstidspunktet. Rentesatsen svarer til den sats, som Kommissionen i den pågældende periode har anvendt til beregning af nettosubventionsækvivalenten for regionalstøtte.

Artikel 3

Tyskland meddeler senest to måneder efter meddelelsen af nærværende beslutning Kommissionen, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterkomme den.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til Forbundsrepublikken Tyskland.«

Retsforhandlinger

13 På den baggrund har sagsøgeren ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 11. januar 1999 anlagt denne sag.

14 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 21. juni 1999 har Freistat Sachsen søgt tilladelse til at intervenere til støtte for sagsøgeren. Parterne i hovedsagen har ikke afgivet indlæg om interventionbegæringen.

15 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 25. juni 1999 har Forbundsrepublikken Tyskland søgt tilladelse til at intervenere til støtte for sagsøgeren. Ved skrivelse af 5. juli 1999 meddelte Kommissionen, at den ikke havde nogen indvendinger herimod. Sagsøgeren har ikke afgivet indlæg herom.

16 Ved kendelse af 8. november 1999 tillod formanden for Rettens Tredje Udvidede Afdeling Forbundsrepublikken Tyskland og Freistaat Sachsen at intervenere til støtte for sagsøgeren.

17 Den 24. og den 26. januar 2000 afgav henholdsvis Forbundsrepublikken Tyskland og Freistaat Sachsen interventionsindlæg.

18 Den 13. marts 2000 fremsatte Kommissionen bemærkninger til de to interventionsindlæg.

19 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Tredje Udvidede Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling. Retten har med henblik på sagens tilrettelæggelse i henhold til artikel 64 i Rettens procesreglement opfordret parterne til at besvare skriftlige spørgsmål og fremlægge visse dokumenter. Disse anmodninger er blevet imødekommet inden for den fastsatte frist.

20 Parterne har under retsmødet den 5. december 2000 afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten.

Parternes påstande

21 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

— Kommissionen tilpligtes i medfør af artikel 23 i EKSF-statutten for Domstolen at fremlægge alle de dokumenter, der vedrører vedtagelsen af den anfægtede beslutning.

— Sagsøgeren gives aktindsigt i de fremlagte dokumenter.

— Den anfægtede beslutning annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

22 Forbundsrepublikken Tyskland har nedlagt følgende påstande:

— Kommissionen tilpligtes i medfør af artikel 23 i statutten for Domstolen at fremlægge alle de dokumenter, der vedrører vedtagelsen af den anfægtede beslutning.

— Forbundsrepublikken Tyskland og sagsøgeren gives aktindsigt i de fremlagte dokumenter.

— Den anfægtede beslutning annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

23 Freistaat Sachsen har nedlagt følgende påstande:

— Kommissionen tilpligtes i medfør af artikel 23 i statutten for Domstolen at fremlægge alle de dokumenter, der vedrører vedtagelsen af den anfægtede beslutning.

— Freistaat Sachsen og sagsøgeren gives aktindsigt i de fremlagte dokumenter.

— Den anfægtede beslutning annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

24 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Påstandene om fremlæggelse af og aktindsigt i de administrative sagsakter

25 Efter meddelelsen af 22. oktober 1999 til Kommissionen af de foranstaltninger, som Retten havde truffet med henblik på sagens tilrettelæggelse, indleverede Kommissionen, vedlagt en skrivelse af 12. november 1999 og i overensstemmelse med artikel 23 i statutten for Domstolen, sagsakterne vedrørende den administrative procedure, som førte til vedtagelsen af den anfægtede beslutning. I denne skrivelse anmodede den om, at alle dokumenter med undtagelse af Kommissionens egne meddelelser og de akter, der var udfærdiget af sagsøgeren, blev behandlet fortroligt.

26 Ved telefax af 16. november 1999 tilstillede Kommissionen Retten en liste over de i de administrative sagsakter indeholdte dokumenter.

27 Den 23. november 1999 blev den skrivelse og den telefax, der er omhandlet i de to foregående præmisser, af Rettens Justitskontor tilstillet sagsøgeren og den 28. marts 2000 tilstillet intervenienterne.

28 Ingen af parterne har reageret på denne meddelelse.

29 Under disse omstændigheder og henset til, at gennemgangen af sagsøgerens indlæg ikke ses at godtgøre, at den manglende aktindsigt har hindret sagsøgeren i — som af denne i stævningen påstået uden nærmere redegørelse herfor — at fremføre sine argumenter under forhandlingerne for Retten, tages det pådømte krav ikke til følge.

Annullationspåstandene

30 Sagsøgeren har til støtte for annullationspåstanden gjort en række anbringender gældende over for den anfægtede beslutnings artikel 1, stk. 1. Et af anbringenderne tager sigte på annullation af den anfægtede beslutnings artikel 1, stk. 2, et andet på annullation af den anfægtede beslutnings artikel 2.

Anbringenderne om annullation af den anfægtede beslutnings artikel 1, stk. 1

31 Der er her tale om seks anbringender. Det første anbringende vedrører en urigtig anvendelse af EKSF-traktaten. Det andet anbringende vedrører ulovlig ændring af den primære fællesskabsret. Det tredje anbringende er, at der foreligger magtfordrejning. Det fjerde anbringende vedrører tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning. Det femte anbringende vedrører tilsidesættelse af det principielle forbud mod forskelsbehandling. Det sjette anbringende vedrører en tilsidesættelse af EKSF-traktatens artikel 5 og artikel 15, stk. 1.

32 I første række prøves det første anbringende, dog under hensyntagen til samtlige anbringender.

Parternes argumenter

33 Sagsøgeren har for det første gjort gældende, at Kommissionen ikke har taget den omstændighed i betragtning, at det slutprodukt, som den omtvistede investeringsstøtte vedrører — trukket rundjern (*Gereckter Betonstahl in Ringen*) — ikke er omfattet af den gruppe af produkter, der er defineret i EKSF-traktatens

bilag I. Støttet af Forbundsrepublikken Tyskland og Freistaat Sachsen har sagsøgeren anført, at valstråd (*Walzdraht*), som i den anfægtede beslutning er angivet som slutprodukt, er omfattet af position 4400 i dette bilag, hvorved der forstås »varmebehandlede produkter af jern, stål eller specialstål«, hvilket vil sige produkter hidrørende fra varmvalsning.

34 Imidlertid opnår slutproduktet kun sine væsentligste kendetegn for anvendelse i konstruktioner i armeret beton efter en koldforarbejdning af valstråd. Denne fremstillingsproces svarer til en teknologisk udvikling af den klassiske trådtrækningsproces (*Ziehen*). Imidlertid er trukne produkter ikke omfattet af den nomenklatur, der er fastlagt i EKSF-traktatens bilag I. De er omfattet af »Rammebestemmelser for statsstøtte til visse jern- og stålsektorer, der ikke er omfattet af EKSF-traktaten« (EFT 1988 C 320, s. 3, herefter »rammebestemmelserne«), der udtrykkeligt nævner trådtrækning (*Drahtziehen*) og stangtrækning (*Stabziehen*) af valstråd.

35 Sagsøgeren har, støttet af Freistaat Sachsen, på grundlag af den rapport, som professor Hensel ved Montanuniversität Freiberg (Tyskland), har afgivet vedrørende sagsøgerens valseværk og koldtrækningsanlæg (herefter »Henselrapporten«), forklaret, at fremstillingen af trukket rundjern kræver, at der sker en adjustage (*Walzdrahtsadjustage*) af valstråden, når den kommer ud af varmvalseværket, for at give den en form, der gør det muligt at koldbehandle den i et trækningsanlæg (*Reckanlage*). Koldtrækningen sker under anvendelse af en ny teknologi, som blev udviklet i 1990, og som i juni 1994 blev patenteret hos Det Europæiske Patentkontor. Den erstattede den hidtidige langtrækningsteknologi (*Lang-Ziehtechnologie*). Den fandt sted i en anden hal end valse- og adjustagehallerne og var teknisk og økonomisk set en helt anden fremgangsmåde end varmvalsning. Producenter af valstråd råder i øvrigt sjældent over trækningsanlæg. Ifølge Kommissionen sker trækning af valstråd som regel i stålservicecentre.

36 Sagsøgeren og intervenienterne har gjort gældende, at Kommissionen selv indirekte erkender, at det pågældende slutprodukt, anlæggene, der anvendes til fremstilling heraf, og støtte til sådanne anlæg ikke er omfattet af EKSF-traktatens anvendelsesområde, idet den i punkt IV, femte afsnit i betragtningerne til den

anfægtede beslutning opregner tilfælde, hvor virksomheder, der ikke er omfattet af EKSF-traktatens artikel 80, anvender trækning til at forarbejde valstråd. Freistaat Sachsen tilføjer, at Kommissionen i denne passus i den anfægtede beslutning erkender, at sagsøgerens slutprodukt udgør et særskilt marked, som i princippet ikke falder ind under EKSF-traktatens anvendelsesområde.

37 Sagsøgeren har for det andet gjort gældende, at det af Kommissionen i den anfægtede beslutning anførte synspunkt, hvorefter statsstøtte til virksomheder, der delvist arbejder inden for EKSF-traktaten, skal gøres til genstand for samme vurdering som i forhold til EKSF-traktatens regler, er nyt i forhold til institutionens holdning under den administrative procedure.

38 Forbundsrepublikken Tyskland og Freistaat Sachsen har bestridt, at EKSF-traktatens regler om statsstøtte uden videre finder anvendelse på enhver støtte, der modtages af en jern- og stålvirksomhed. Investeringsstøtte til en sådan virksomhed bør vurderes i henhold til EF-traktaten, såfremt den er bestemt til virksomhed, der ikke er omfattet af EKSF-traktaten. En sådan fortolkning er i overensstemmelse med opbygningen af reglerne i EF- og EKSF-traktaten om støtte, hvis formål er at sikre en loyal konkurrence mellem virksomheder, der i Fællesskabet opererer på samme marked. Imidlertid konkurrerer sagsøgeren som producent af trukket rundjern ikke med virksomheder, der er omfattet af EKSF-traktaten, men med stålservicecentre og entreprenørvirksomheder, der bygger i beton, og som er omfattet af reglerne i EF-traktaten. Disse regler bør derfor tillige finde anvendelse på den del af sagsøgerens produktion.

39 Freistaat Sachsen tilføjer, at eftersom statsstøtteretten udgør et instrument til at føre tilsyn med konkurrencen, skal spørgsmålet, om en støtte er forenelig med det fælles marked, vurderes i forhold til det marked, som den støttemodtagende virksomhed er deltager på, og ikke på grundlag af en formel tilknytning til den ene eller anden traktat. Kommissionens fremgangsmåde i den foreliggende sag, der er støttet på den omstændighed, at sagsøgeren er en jern- og stålvirksomhed som omhandlet i EKSF-traktatens artikel 80, er både i strid med Kommissionens egen praksis og retspraksis på det støtteretlige område, hvorefter der lægges vægt på et kriterium, der tager udgangspunkt i arten af produktet eller produktionen

frem for arten af virksomheden (jf. Domstolens dom af 17.12.1959, sag 14/59, Société des fonderies de Pont-à-Mousson mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 153, org.ref.: Rec. s. 445, på s. 471 og 472, og generaladvokat Lagrange's forslag til afgørelse i sagen, Rec. s. 483, på s. 491; jf. ligeledes Domstolens dom af 15.12.1987, sag 328/85, Deutsche Babcock, Sml. s. 5119, præmis 9, og af 2.5.1996, sag C-18/94, Hopkins m.fl., Sml. I, s. 2281, præmis 14).

40 Sagsøgeren har i replikken, med støtte i dokumenter, der er optaget som bilag hertil, gjort gældende, at selskabet fører et særskilt regnskab for hver produktionsafdeling, hvilket fjerner risikoen for, at investeringsstøtte, som er bestemt til de dele af selskabets virksomhed, som ikke er omfattet af EKSF-traktaten, fejlagtigt gives til de dele af selskabets virksomhed, der er omfattet af denne traktat. Forbundsrepublikken Tyskland og Freistaat Sachsen tilføjer, at mens sagsøgeren har godtgjort, at der i selskabet føres særskilt regnskab for virksomhedsdelen, har Kommissionen hverken i den anfægtede beslutning eller i sine øvrige skrivelser godtgjort, at de dele af sagsøgerens virksomhed, der er omfattet af EKSF-traktaten, havde haft fordel af støtten til sagsøgerens trækningsanlæg, eller at selskabet ikke havde truffet tilstrækkelige foranstaltninger til at undgå en sammenblanding. Freistaat Sachsen anfører desuden, at Kommissionen i skrivelsen af 18. februar 1998 havde planlagt en nøje undersøgelse heraf. Freistaat Sachsen udleder af den manglende henvisning til denne undersøgelse i den anfægtede beslutning, at resultatet heraf var til gunst for sagsøgeren.

41 Indledningsvis har Kommissionen understreget, at sagsøgeren, der ikke har deltaget i den administrative procedure, har fremlagt en række dokumenter, som Kommissionen ikke har haft kendskab til under den nævnte procedure. Disse dokumenter og de faktiske konstateringer, som er knyttet hertil, skal derfor anses for at være uden betydning for vurderingen af lovligheden af den anfægtede beslutning (jf. i denne retning Rettens dom af 6.10.1999, sag T-123/97, Solomon mod Kommissionen, Sml. II, s. 2925, præmis 55, og den deri anførte retspraksis).

42 Kommissionen har gjort gældende, at sagsøgerens og intervenienternes argumentation under alle omstændigheder savner grundlag.

43 For det første bestrider Kommissionen sagsøgerens og intervenienternes redegørelse for produktionsprocessen for trukket rundjern. Den forklarer, som det også er anført i den anfægtede beslutning, at trækning (*Recken*) og udretning (*Richten*) af stål blot er en teknik, som forbedrer kvaliteten af den varmvalsede valstråd for at opfylde de tekniske krav fra byggesektoren. Denne forarbejdning ændrer ikke arten af og egenskaberne ved det forarbejdede produkt, således at der herved produceres et EF-produkt. Den knytter sig til produktion af valstråd og derfor til sagsøgerens EKSF-virksomhed, ikke til tråd- eller stangtrækning (*Ziehen*), hvorved produktet forandres.

44 Denne vurdering svarer til udtalelser fra sagkyndige inden for stålindustrien, som forbinder udretning med produktion af stål, såvel som til forskellige dokumenter, som sagsøgeren har ladet indgå i sagens akter.

45 I patentskriftet, som er vedlagt stævningen, beskrives udretning som en metode til hærdning af armeringsjern, og det beskrives videre heri, at den nye teknologi, som er udviklet af sagsøgeren, har til formål at erstatte den gamle udretningsproces, der støttes på en diskontinuert torsion, med en kontinuert udretningsteknik, for at opnå en i flere henseender meget regelmæssig og isotrop koldhærdning, og for at øge grænserne for armeringsjerns udvidelse, holdbarhed, og for trækning heraf. Denne tekniske beskrivelse, hvori udtrykket adjustage systematisk undgås, svarer til Hensel-rapporten, hvori den pågældende proces ustandseligt betegnes som adjustage og aldrig som tråd- eller stangtrækning. Beskrivelsen bekræftes ligeledes af det dokument, der er vedlagt stævningen som bilag og bærer overskriften »Trukket armeringsjern — en enkel metode til standardforædling« (*Der gereckte Betonstahl — ein einfaches Verfahren zur normgerechten Veredelung*), hvilket viser, at det pågældende produkt hidrører fra stål i EKSF-traktatens forstand.

46 Angivelserne i disse forskellige dokumenter bekræftes af definitionerne på valstråd og armeringsjern, der findes i det spørgeskema 2-71, som Kommissionen i overensstemmelse med sin beslutning nr. 4104/88/EKSF af 13. december 1988 om ændring af spørgeskemaerne i bilaget til beslutning nr. 1566/86/EKSF (EFT

L 365, s. 1) har tilstillet virksomheder omfattet af EKSF-traktaten. Det fremgår af disse definitioner, at den almindelige kolddeformering af disse produkter, bl.a. ved trækning eller retning, ikke er til hinder for, at produkter, der hidrører fra sådanne processer, henføres under kategorien af stålprodukter. Disse definitioner, som stammer fra 1986 (jf. noten vedrørende den definition af valstråd, som er indeholdt i Kommissionens beslutning nr. 1566/86/EKSF af 24.2.1986 vedrørende jern- og stålstatistikker (EFT L 141, s. 1, på s. 43)), blev der i fagkredse på daværende tidspunkt ikke rejst tvivl om. De bestrides heller ikke af sagsøgeren og intervenienterne.

47 For det andet, og subsidiært, har Kommissionen gjort gældende, at selv om rettet armeringsjern anses for et produkt omfattet af EF-traktaten, kan sagsøgeren under alle omstændigheder ikke modtage støtte for denne type produkter, da selskabet er en jern- og stålvirksomhed.

48 Den del af sagsøgerens argumentation, der drejer sig om produktets art, tager ikke hensyn til rækkevidden af det forbud mod støtte, der er indeholdt i EKSF-traktatens artikel 4, litra c), og som afhænger af, hvilken virksomhed støttemodtageren driver (jf. generaladvokat Lagrange's forslag til afgørelse i forbindelse med Domstolens dom af 23.2.1961 i sag 30/59, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen i Limburg mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 211, på s. 231, org.ref.: Rec. s. 1, på s. 59). Imidlertid er det forhold, at en virksomhed har en produktion på jern- og stålområdet, tilstrækkeligt til at kvalificere den pågældende virksomhed som en jern- og stålvirksomhed (jf. i denne retning dom af 21.1.1999, forenede sager T-129/95, T-2/96, T-97/96, Neue Maxhütte Stahlwerke og Lech-Stahlwerke mod Kommissionen, Sml. II, s. 17, præmis 97). Anvendes det i EKSF-traktatens artikel 4, litra c), indeholdte forbud mod støtte på en sådan virksomhed, omfatter forbuddet ikke kun støtte bestemt til at finansiere investeringer, der er direkte forbundet med fremstillingen af stålprodukter, men ligeledes støtte vedrørende virksomhed, som ikke direkte er omfattet af EKSF-traktaten (jf. i denne retning dommen i sagen Société des fonderies de Pont-à-Mousson mod Den Høje Myndighed, og generaladvokatens forslag til afgørelse i sagen, Rec. s. 470, 471, 472 og 493). En sådan fortolkning er i overensstemmelse med artikel 1 i den sjette støttekodeks, der omfatter støtte til jern- og stålindustrien, uanset om den er sektorbestemt eller ej.

49 Den anvendelse af EKSF-traktatens artikel 4, litra c), som er baseret på, hvilken form for virksomhed støttemodtageren driver, følger bl.a. af ordlyden og opbygningen af bestemmelserne i den nævnte traktat. Den tager højde for ønsket om at undgå, at støtte, som ydes til en jern- og stålvirksomhed til den del af dennes produktion, der ikke er omfattet af EKSF-traktaten, styrker virksomhedens finansielle position på det marked, som er omfattet af den nævnte traktat, og dermed fordrejer konkurrencen på dette marked. I den foreliggende sag er risikoen for denne påvirkning imidlertid dobbelt. Dels fører sagsøgeren ikke et særskilt analytisk regnskab for hver produktionsgren, således at støtte, som selskabet får, giver det mulighed for at forbedre sin globale finansielle position og for at sælge de produkter, der er omfattet af EKSF-traktaten, til lavere priser. Dels giver den omtvistede støtte sagsøgeren mulighed for at forbedre kvaliteten af armeringsjern, hvilket forbedrer selskabets afsætningsmuligheder for sin hovedproduktion, der omfattes af EKSF-traktaten.

50 Forbundsrepublikken Tyskland har i sin skrivelse til Kommissionen af 22. april 1998, nævnt i præmis 8 ovenfor, anført, at integrationen af de senere stadier af forarbejdningen af stål fik virksomhedens investerings- og driftsomkostninger til at stige som helhed. Dette bekræfter, at støtte, som er bestemt til at finansiere sådanne omkostninger, når alt kommer til alt, er til fordel for alle former for produktion i den pågældende virksomhed. Imidlertid må den del af en jern- og stålvirksomheds aktiviteter, der omfattes af EKSF-traktaten, ikke modtage støtte i form af en skjult produktionsstøtte, der ikke omfattes af EKSF-traktaten, idet den effektive virkning af EKSF-traktatens artikel 4, litra c), der forbyder enhver støtte uanset form på markedet, der er omfattet af EKSF-traktaten, herved fjernes.

51 Kommissionen har gjort gældende, at dens fortolkning underbygges af punkt 4 i EKSF-traktatens bilag I. Bekymringerne vedrørende afsmitningen af støtte til de aktiviteter, der ikke er omfattet af EKSF-traktaten, er der i øvrigt med hensyn til forholdet mellem moder- og datterselskaber i stålkoncerner taget højde for i rammebestemmelserne.

52 Den manglende adskillelse af den del af sagsøgerens virksomhed, der har modtaget støtte, og sagsøgerens øvrige virksomhed, og de risici, som er forbundet

med misbrug af støtten og afsmitningen på det marked, der er omfattet af EKSF-traktaten, fører ligeledes til, at sagsøgerens argument om, at det er teknisk muligt at foretage retning af valstråden i haller uden for valseværket, ja endog i separate virksomheder, såsom stålservicecentre, ikke kan tiltrædes.

53 Kommissionen har i sine bemærkninger til interventionsindlæggene understreget, at risikoen for den ovennævnte afsmitning er knap så høj, når der findes et stålservicecenter, så længe dette ikke tilhører en produktionsvirksomhed under EKSF-traktaten, og produktionen herfra forarbejdes til produkter omfattet af EF-traktaten og sælges til en jern- og stålvirksomhed på normale markedsvilkår. Den tilføjer, at i tilfælde som det foreliggende, hvor en jern- og stålvirksomheds forskellige produktionsgrene teknisk set er integrerede, påhviler det ikke Kommissionen at føre bevis for, at der foreligger misbrug af den anfægtede støtte, da dette i mangel af bevis på det modsatte formodes at være tilfældet, som følge af en sådan industriel integration (jf. dommen i sagen Société des fonderies de Pont-à-Mousson mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 153; org. ref. Rec. s. 445). Det påhviler derimod den pågældende medlemsstat at godtgøre, at den omtvistede støtte er konform (Domstolens dom af 28.4.1993, sag C-364/90, Italien mod Kommissionen, Sml. I, s. 2097, præmis 33), hvilket Forbundsrepublikken Tyskland ikke har gjort i den foreliggende sag. Den har under den administrative procedure intet fremlagt, der kan anfægte ovennævnte antagelse.

54 For så vidt angår de regnskabsdokumenter, der er vedlagt som bilag til replikken, har Kommissionen gjort gældende, at de skal afvises i henhold til artikel 48, stk. 2, i Rettens procesreglement. Disse dokumenter har tillige ingen betydning for prøvelsen af lovligheden af den anfægtede beslutning, idet de ikke har blevet bragt til Kommissionens kendskab under den administrative procedure. Under alle omstændigheder kan de ikke anføres til støtte for, at enhver fare for afsmitning fra støtten til virksomhed, der ikke er omfattet af EKSF-traktatens, er fjernet. Sagsøgerens endelige regnskab er konsolideret, således at det ikke kan udelukkes, at støtte, som ydes i den sidste fase af selskabets produktion, kan komme tidligere faser til gode.

Rettens bemærkninger

55 Indledningsvis bemærkes, at Kommissionen i den anfægtede beslutnings artikel 1, stk. 1, som anfægtes ved de gennemgåede anbringender, underkender investeringstilskuddet på 8,173 mio. DEM og investeringspræmien på 1,236 mio. DEM ydet til sagsøgeren i 1995 samt statsgarantien på 12 mio. DEM — der ikke blev ydet til sagsøgeren i 1995 som angivet i bestemmelsen, men i 1997, hvilket også fremgår af punkt II i betragtningerne til den anfægtede beslutning og Kommissionens svar på Rettens skriftlige spørgsmål — som uforenelige med den sjette støttekodeks og fællesmarkedet for kul og stål.

56 Som svar på et skriftligt spørgsmål fra Retten har sagsøgeren bekræftet, at selskabets anbringender med henblik på annullation af den anfægtede beslutning, som det fremgår af dets skrivelser, udelukkende vedrører investeringstilskuddet og investeringspræmien, bortset fra den statsgaranti på 12 mio. DEM, som det i 1997 blev ydet til dækning af driftsmiddelkreditter.

57 Under disse omstændigheder skal det undersøges, om Kommissionen med rette kunne anvende EKSF-traktaten på denne investeringsstøtte og erklære den for uforenelig med de regler om statsstøtte, der følger af denne traktat.

58 I henhold til EKSF-traktatens artikel 4, litra c), som er grundlaget for den ordning, som gælder for statsstøtte, der er omfattet af EKSF-traktaten, forbydes i overensstemmelse med bestemmelserne i denne traktat tilskud eller anden støtte ydet af medlemsstaterne eller særlige byrder pålagt af dem, i hvilken som helst form det sker, som uforenelig med fællesmarkedet for kul og stål.

59 I artiklen præciseres det ikke, om det heri indeholdte forbud som forudsætning for sin anvendelse blot forudsætter, at modtageren af tilskud eller støtte er en jern- og stålvirksomhed som omhandlet i EKSF-traktaten, hvilket i overensstemmelse med EKSF-traktatens artikel 80 vil sige en virksomhed, der udøver en produktionsvirksomhed inden for jern- og stålsektoren, eller det tillige er nødvendigt, at den virksomhed, der ydes tilskud eller støtte til, er en virksomhed omfattet af EKSF-traktaten.

60 Den omstændighed, at den pågældende virksomhed, som i den foreliggende sag, udøver produktionsvirksomhed inden for jern- og stålsektoren og derfor er en jern- og stålvirksomhed i henhold til EKSF-traktatens artikel 80, indebærer ikke — hvilket Kommissionen i øvrigt heller ikke har påstået — at hele dens virksomhed skal anses for at være omfattet af EKSF-traktaten.

61 En sådan omstændighed gør det heller ikke muligt at anse investeringsstøtte til en sådan virksomhed for under alle omstændigheder at skulle behandles efter reglerne vedrørende statsstøtte, som er omfattet af EKSF-traktaten.

62 Det fremgår i denne forbindelse ikke af den retspraksis, som Kommissionen har påberåbt sig i sine indlæg (jf. præmis 48 ovenfor), at en jern- og stålvirksomhed, der delvis udøver virksomhed omfattet af EKSF-traktaten, og delvis virksomhed, der ikke er omfattet heraf, i alle tilfælde er omfattet af EKSF-reglerne om statsstøtte, herunder også i tilfælde, hvor virksomheden modtager investeringsstøtte til den del af sin virksomhed, der ikke er omfattet af denne traktat.

63 I dommen i sagen Société des fonderies de Pont-à-Mousson mod Den Høje Myndighed, som er nævnt i præmis 39 ovenfor, var spørgsmålet, om den sagsøgende virksomheds produktion af flydende råjern betød, at selskabet var en

virksomhed, der udøvede produktionsvirksomhed som omhandlet i EKSF-traktatens artikel 80, med henblik på anvendelse af en udligningsordning fastsat i henhold til EKSF-traktatens artikel 53. Sagsøgeren påstod, at dette ikke var tilfældet, bl.a. under henvisning til, for det første, at det producerede flydende råjern ikke var omfattet af EKSF-traktatens bilag I, og for det andet, at dette var bestemt til anvendelse ved selskabets produktion af støberiråjern, hvilket var udelukket fra EKSF-traktatens anvendelsesområde. Dette blev ikke tiltrådt af Den Høje Myndighed.

64 Domstolen fulgte generaladvokat Lagrange's forslag til afgørelse. Den fastslog — efter at have udtalt, at det af sagsøgeren producerede flydende råjern var omfattet af kategorien støbejern og andre råjernsorter, som omhandlet i position 4200 i EKSF-traktatens bilag I — at den omstændighed, at sagsøgeren ikke afsatte sit flydende råjern på markedet, men straks selv anvendte det i sit eget produktionsanlæg til fremstilling af produkter uden for EKSF-traktaten, ikke kunne medføre, at EKSF-traktaten ikke fandt anvendelse på det pågældende råjern. Herefter konkluderede Domstolen, at sagsøgeren som producent af råjern var en virksomhed, der producerede inden for jern- og stålsektoren som omhandlet i EKSF-traktatens bestemmelser, og at Den Høje Myndighed derfor med rette havde underkastet sagsøgeren udligningsordningen som følge af selskabets produktion af flydende støbejern (Rec. s. 467-473).

65 Ingen passus i den gennemgåede dom kan anføres til støtte for Kommissionens synspunkt, hvorefter den støttemodtagende virksomheds karakter af jern- og stålvirksomhed er tilstrækkelig til, at den i alle tilfælde er omfattet af EKSF-traktatens bestemmelser om statsstøtte. Tværtimod fremgår det af den pågældende dom, at én og samme virksomhed kan være omfattet af både EKSF-traktaten for visse af sine produkter, her flydende råjern, og af EF-traktaten for andre produkter, her støberiråjern. I denne henseende underbygger dommen sagsøgerens og intervenienternes argumentation om, at Kommissionens synspunkt, som er anført ovenfor, skal forkastes.

66 Det skal endvidere bemærkes, at det ikke følger af den gennemgåede dom, som er afsagt i en anden sammenhæng end statsstøtte, at der, hvor der er tale om en jern- og stålvirksomhed, der dels udøver virksomhed omfattet af EKSF-traktaten, dels

udøver virksomhed, der ikke er omfattet heraf, foreligger en formodning for afsmitning af den støtte, som er bestemt til virksomhed uden for denne traktat, til fordel for den, der er omfattet, hvilket er en formodning, som det påhviler den pågældende medlemsstat, i givet fald med hjælp fra den støttemodtagende virksomhed, at løfte bevisbyrden for.

67 Hvad angår generaladvokat Lagrange's forslag til afgørelse i dommen i sagen De Gezamenlijke Steenkolenmijnen i Limburg mod Den Høje Myndighed, som er nævnt i præmis 48 ovenfor, må det fastslås, at dette drejede sig om andre forhold end de her behandlede, som vedrørte dels betydningen af begrebet tilskud i EKSF-traktatens artikel 4, litra c), dels afgrænsningen af anvendelsesområdet for denne bestemmelse og EKSF-traktatens artikel 67.

68 I dommen i sagen Neue Maxhütte Stahlwerke og Lech-Stahlwerke mod Kommissionen, som er nævnt i præmis 48 ovenfor, fastslog Retten, at de sagsøgende selskaber var omfattet af anvendelsesområdet for EKSF-traktatens artikel 80, idet de fremstillede produkter, der er opregnet i bilag I til den nævnte traktat, hvorfor Retten konkluderede, at EKSF-traktatens regler fandt anvendelse (dommens præmis 97). Retten har endnu ikke haft lejlighed til at afgøre spørgsmålet, om en sådan konklusion var gyldig i forbindelse med en jern- og stålvirksomheds udøvelse af virksomhed, der ikke er omfattet af EKSF-traktaten.

69 Kommissionen har i øvrigt både i beslutningen om at indlede den administrative procedure og i den anfægtede beslutning indrømmet, at den blotte omstændighed, at den virksomhed, der modtager investeringsstøtte, er en jern- og stålvirksomhed som omhandlet i EKSF-traktatens artikel 80, ikke i alle tilfælde er tilstrækkelig til at undergive den EKSF-traktatens regler om statsstøtte.

70 I meddelelsen af 18. februar 1998 (s. 5) udtaler Kommissionen:

»En del af investeringsstøtten, hvis størrelse endnu ikke kendes, vil muligvis kunne betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis den udelukkende er anvendt til investeringer uden for EKSF-sektoren, og hvis det er udelukket, at der er tale om nogen afsmitning på EKSF-aktiviteter [Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH] [...].«

71 I punkt IV, tredje afsnit, i betragtningerne til den anfægtede beslutning siges følgende:

»[EKSF-traktatens artikel 4, litra c)] dækker følgelig støtte til bestemte investeringer, der også kan anvendes til aktiviteter uden for EKSF-traktaten, hvis støtten ydes til EKSF-virksomheder, og der ikke findes en klar adskillelse mellem EKSF-aktiviteter og aktiviteter uden for EKSF.«

72 I samme punkts femte afsnit fremhæves følgende:

»[For de virksomheders vedkommende, der ikke er omfattet af EKSF-traktatens artikel 80,] ville støtte til delvis dækning af omkostningerne ved investeringer i retningsanlæg [...] blive undersøgt efter EF-traktaten og ville muligvis kunne komme i betragtning som regional investeringsstøtte efter EF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra c). Det betyder imidlertid ikke, at en EKSF-virksomheds investeringer i anlæg, der også dækker ikke-EKSF-virksomheders behov, rent principielt skal vurderes efter EF-traktaten. Forbuddet mod støtte i EKSF-traktatens artikel 4, litra c), skal sikre en fair konkurrence mellem virksomheder,

der fremstiller EKSF-produkter. Disse virksomheder, som fremstiller EKSF-produkter, kan i reglen — som også her — kun modtage investeringsstøtte, hvis de aktiviteter, der udføres med de finansierede anlæg, er fuldstændig afsondret fra de øvrige EKSF-aktiviteter.«

73 Det fremgår af disse uddrag, at Kommissionen selv ikke udelukker, at det principielle forbud imod støtte i EKSF-traktatens artikel 4, litra c), undlades anvendt på investeringsstøtte, som ydes til en jern- og stålvirksomhed til den del af dens virksomhed, der ikke er omfattet af EKSF-traktaten, til fordel for en anvendelse af EF-traktatens statsstøtteregler, såfremt den producerende virksomhed er kendetegnet ved, at de støttede aktiviteter og den produktionsvirksomhed, der er omfattet af EKSF-traktaten, er fuldstændig adskilt, hvilket fjerner enhver risiko for afsmitning på den sidstnævnte.

74 Under disse omstændigheder skal det undersøges, om Kommissionen var berettiget til at anse den i den anfægtede beslutnings artikel 1, stk. 1, omhandlede investeringsstøtte for at vedrøre den del af sagsøgerens produktionsvirksomhed, der er omfattet af EKSF-traktaten. Viser dette sig at være tilfældet, kan det fastslås, at Kommissionen med rette har anvendt EKSF-traktaten i den foreliggende sag. Er det modsatte tilfældet, skal det undersøges, om anvendelsen af EKSF-traktaten alligevel er berettiget, fordi sagsøgerens produktionsplanlægning ikke giver tilstrækkelige garantier for, at der ikke sker en afsmitning fra den omtvistede støtte til fordel for den del af selskabets produktionsvirksomhed, der er omfattet af EKSF-traktaten, og således udgør en påvirkning af konkurrencen på det marked, der er omfattet af den pågældende traktat.

75 Kommissionen har som svar på Rettens skriftlige spørgsmål fremlagt en kopi af den skrivelse af 12. oktober 1998, som den modtog fra Forbundsrepublikken Tyskland (jf. præmis 10 ovenfor), og hvoraf det fremgår, at den omtvistede støtte var blevet ydet til sagsøgeren med henblik på investeringer i virksomhedens adjustageanlæg (*Adjustageteil*) og trækningsanlæg (*Reckanlage*). Den undersøgelse, der redegjort for i den foregående præmis, skal derfor først foretages for så vidt angår den del af investeringsstøtten, som vedrører sagsøgerens adjustage, og dernæst for så vidt angår sagsøgerens trækningsvirksomhed.

76 Hvad for det første angår den del af investeringsstøtten, der er forbundet med sagsøgerens adjustagevirksomhed, fremgår det af Hensel-rapporten, at den omtalte virksomhed har til formål at forarbejde den valstråd, der kommer ud af varmvalseværket, således at den kan trækkes (punkt 6 og 7.2).

77 I denne rapport er de produkter, der har gennemgået en adjustage, henført under gruppen af varmvalsede produkter af jern, stål eller specialstål, der er omfattet af position 4400 i EKSF-traktatens bilag I (punkt 6). Da sagsøgeren og intervenienterne i deres indlæg ikke er fremkommet med argumenter med henblik på at anfægte kvalifikationen af produkterne omfattet af EKSF-traktaten, som er omhandlet i nævnte rapport, er de under retsmødet blevet opfordret til at tage stilling til oplysningerne i Hensel-rapporten vedrørende disse produkter. De har bekræftet oplysningernes rigtighed.

78 Selv om den beskrivelse af sagsøgerens produktsortiment, som sagsøgeren har givet i sine svar på Rettens spørgsmål, giver anledning til at tro, at valstråden, der forlader adjustageanlægget, ikke er et produkt, der af sagsøgeren markedsføres som sådant, kan en sådan omstændighed under alle omstændigheder ikke unddrage sagsøgerens adjustagevirksomhed og produktet, der fremkommer herved, fra EKSF-traktatens anvendelsesområde (jf. i denne retning dommen i sagen Société des fonderies de Pont-à-Mousson mod Den Høje Myndighed, som er nævnt i præmis 39 ovenfor, Rec. s. 470, 471 og 472).

79 Hvad angår støtten vedrørende adjustagevirksomheden kan Retten ikke tiltræde Freistaat Sachsens argumentation om, at den omtvistede investeringsstøtte indgår i regionale støtteprogrammer, der tidligere er blevet godkendt af Kommissionen på grundlag af EF-traktaten.

80 Freistaat Sachsen, som ved et skriftligt spørgsmål blevet opfordret til at identificere disse programmer, har vedrørende henholdsvis investeringstilskuddet og investeringspræmien henvist til den 24. *Rahmenplan der Gemeinschaftsauf-*

gabe »Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur« (24. rammeplan for den almindelige støtteordning til forbedring af de regionaløkonomiske strukturer) og til en tysk lov fra 1991 om investeringspræmier. Som Freistaat Sachsen selv angiver i sit svar på nævnte skriftlige spørgsmål, indeholder Kommissionens beslutninger om godkendelse af disse støtteordninger ikke desto mindre begge et forbehold over for den sektor, der er omfattet af EKSF-traktaten. Derfor kan investeringsstøtten til sagsøgerens adjustagevirksomhed ikke anses for at være dækket af disse beslutninger om godkendelse.

81 Det fremgår af den gennemgang, der er foretaget i de fire foregående præmisser, at Kommissionen var berettiget til undersøge den pågældende støtte i henhold til EKSF-traktaten.

82 Det bemærkes, at Retten ikke, uden at det er nødvendigt i henhold til artikel 48, stk. 2, i Rettens procesreglement at træffe afgørelse vedrørende formaliteten i relation til den argumentation, som sagsøgeren har udviklet i replikken, og hvorefter EKSF-traktatens artikel 67 skal anvendes i stedet for EKSF-traktatens artikel 4, litra c), kan tiltræde den nævnte argumentation.

83 EKSF-traktatens artikel 67 tilsigter at afbøde de indgreb i konkurrencen, som medlemsstaternes udøvelse af de af dem forbeholdte beføjelser ikke kan undgå at medføre (jf. dommen i sagen De Gezamenlijke Steenkolenmijnen i Limburg mod Den Høje Myndighed, som er nævnt i præmis 48 ovenfor, Rec. s. 47). Til dette formål fastsættes det i bestemmelsens stk. 2, at Kommissionen kan tillade en medlemsstat at yde støtte til sin nationale jern- og stålindustri, når denne støtte er bestemt til at modvirke de skadelige indvirkninger på konkurrencevilkårene for denne industri af en anden handling fra statens side (jf. i denne retning generaladvokat Jacobs' forslag til afgørelse fremsat den 30.3.2000 i forbindelse med Domstolens dom af 13.7.2000, sag C-210/98 P, Salzgitter mod Kommissionen, Sml. I, s. 5843, på s. 5843, punkt 3).

84 Imidlertid har hverken sagsøgeren eller intervenienterne fremført det mindste bevis for, at dette skulle være formålet med at yde sagsøgeren den i den foreliggende sag omtvistede investeringsstøtte.

85 EKSF-traktatens artikel 67, stk. 3, omhandler handlinger fra en medlemsstats side, hvorved denne giver sin jern- og stålindustri fordele i forhold til andre nationale industrier. Herved anerkendes stiltiende lovligheden af sådanne fordele ved at bemyndige Kommissionen til at rette de nødvendige henstillinger til den pågældende medlemsstat (dommen i sagen De Gezamenlijke Steenkolenmijnen i Limburg mod Den Høje Myndighed, som er nævnt i præmis 48 ovenfor, Rec. s. 41). Denne bestemmelse omhandler, som Kommissionen også har understreget i sine indlæg, kun de fordele til gavn for jern- og stålindustrien, som følger af, at der anvendes en statslig lovgivning eller ordning, som står i forbindelse med den pågældende medlemsstats almindelige økonomiske politik, og ikke med særlige offentlige tilskud til jern- og stålindustrien, eller som i den foreliggende sag, til en given jern- og stålvirksomhed, hvor tilskuddene er omfattet af EKSF-traktatens artikel 4, litra c) (jf. i denne retning generaladvokat Roemer's forslag til afgørelse i forbindelse med Domstolens dom af 6.7.1971, sag 59/70, Nederlandene mod Kommissionen, Sml. 1971, s. 157, org.ref.: Rec. s. 639, på s. 662, 663 og 664; se endvidere Rettens dom af 25.3.1999, sag T-37/97, Forges de Clabecq SA mod Kommissionen, Sml. II, s. 859, præmis 141).

86 Henset til ovenstående betragtninger (præmis 76-85), var det med føje, at Kommissionen vurderede foreneligheden af den del af den omtvistede investeringsstøtte, som vedrører sagsøgerens adjustagevirksomhed, i forhold til EKSF-traktatens artikel 4, litra c), og den sjette støttekodeks, der fastsætter de generelle undtagelser til det princip om forbud mod støtte, som er fastsat i den ovennævnte bestemmelse i EKSF-traktaten (Rettens domme af 24.10.1997, sag T -243/94, British Steel mod Kommissionen, Sml. II, s. 1887, præmis 49, og sag T-244/94, Wirtschaftvereinigung Stahl m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 1963, præmis 37). I den forbindelse skal det fremhæves, at sagsøgeren og intervenienterne ikke har bestridt holdbarheden af den undersøgelse, som Kommissionen har foretaget af dette forhold i punkt IV, sjette og syvende afsnit i betragtningerne til den anfægtede beslutning.

87 Det kan derfor konkluderes, at det første anbringende, om urigtig anvendelse af EKSF-traktaten, for så vidt som dette angår den del af den i den anfægtede beslutnings artikel 1, stk. 1, omhandlede støtte, der vedrører investeringer i sagsøgerens adjustageanlæg for valstråd, skal forkastes.

88 Det andet, tredje og fjerde anbringende, der vedrører henholdsvis en ulovlig ændring af den primære fællesskabsret og magtfordrejning samt tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, skal ligeledes forkastes, for så vidt de angår den i den foregående præmis omhandlede støtte, idet de hviler på en forudsætning, som ikke er holdbar med hensyn til sagsøgerens adjustagevirksomhed, nemlig at den støttede virksomhed ikke er omfattet af EKSF-traktaten.

89 Under disse omstændigheder, og henset til det forhold, at det fremgår af sagsøgerens og intervenienternes indlæg, at deres femte og sjette anbringende, om henholdsvis tilsidesættelse af det principielle om forbud mod forskelsbehandling og af EKSF-traktatens artikel 5 og artikel 15, stk. 1, udelukkende vedrører sagsøgerens trækningsvirksomhed, kan det fastslås, at den anfægtede beslutnings artikel 1, stk. 1, er lovlig, for så vidt som Kommissionen heri erklærer den del af investeringstilskuddet, som sagsøgeren i 1995 modtog til investeringer i sit adjustageanlæg for valstråd, for uforenelig med den sjette støttekodeks og med fællesmarkedet for kul og stål.

90 Hvad dernæst angår den anden del af den investeringsstøtte, som er omhandlet i præmis 75 ovenfor, udtaler Kommissionen i punkt IV, fjerde afsnit, i betragtningerne til den anfægtede beslutning følgende:

»Ved retning af stål drejer det sig ganske enkelt om en teknologi, hvormed kvaliteten af varmvalset valstråd forbedres for at opfylde de tekniske specifikationer i byggesektoren. Slutproduktet (afrettet valstråd) er et EKSF-produkt i overensstemmelse med bilag I til EKSF-traktaten og falder ind under position 4400 ('Valstråd') samt under den kombinerede nomenklaturs position 7213, der vedrører EKSF-produkter. Kommissionen kan derfor ikke tilslutte sig Tysklands opfattelse af, at retning af stål ikke er forbundet med fremstilling af EKSF-produkter.«

91 Parterne er enige om, at udtrykkene »afretning« (*Richten*), som anvendes af Kommissionen i den anfægtede beslutning, og »trækning« (*Recken*), som anvendes af sagsøgeren og intervenienterne i deres indlæg, i nærværende sag skal anses for synonymer. Det samme gælder for afledede former af de to udtryk. Parterne er ligeledes enige om, at udtrykkene »trukket«/afrettet valstråd (*Gereckter/Gerichteter Walzdraht*) og »trukket«/afrettet rundjern (*Gereckter/Gerichteter Betonstahl in Ringen*), som under retsforhandlingerne er blevet anvendt i flæng af parterne, begge betegner slutproduktet fra sagsøgerens afretnings-(træknings-)virksomhed. I den følgende bedømmelse bliver der henvist til afretning for at betegne den pågældende virksomhed, og slutproduktet betegnes som afrettet valstråd.

92 I denne sammenhæng skal det i henhold til dispositionen, som er opstillet i præmis 74 ovenfor, herefter undersøges, om Kommissionen med rette kunne anse sagsøgerens afretningsvirksomhed og slutproduktet herfra for at være omfattet af EKSF-traktatens anvendelsesområde.

93 Det bemærkes i denne forbindelse, at under et annullationssøgsmål i medfør af EKSF-traktatens artikel 33 skal lovligheden af den pågældende fællesskabsretsakt bedømmes efter de faktiske og retlige omstændigheder på det tidspunkt, da retsakten blev udstedt (jf. analogt Domstolens dom af 7.2.1979, forenede sager 15/76 og 16/76, Frankrig mod Kommissionen, Sml. s. 321, præmis 7, og Rettens dom af 25.6.1998, forenede sager T-371/94 og T-394/94, British Airways m.fl. og British Midland Airways mod Kommissionen, Sml. II, s. 2405, præmis 81). Således må Kommissionens komplicerede vurderinger kun bedømmes på baggrund af de oplysninger, som Kommissionen sad inde med på det tidspunkt, den anlagde vurderingerne (jf. analogt Domstolens dom af 10.7.1986, sag 234/84, Belgien mod Kommissionen, Sml. s. 2263, præmis 16, og af 26.9.1996, sag C-241/94, Frankrig mod Kommissionen, Sml. I, s. 4551, præmis 33, og dommen i sagen British Airways m.fl. og British Midland Airways mod Kommissionen, præmis 81).

94 I lyset af disse principper skal Retten prøve holdbarheden af den vurdering, Kommissionen foretog i den passus af den anfægtede beslutning, som er citeret i præmis 90 ovenfor.

95 Herved skal der lægges vægt på, for det første, at EKSF-traktatens artikel 81 bestemmer, at udtrykkene »kul« og »stål«, der afgrænser EKSF-traktatens materielle anvendelsesområde, defineres i bilag I til denne traktat. Position 4400 i dette bilag, hvorunder Kommissionen henfører sagsøgerens slutprodukt, opregner »valstråd«, blandt en række »varmtbehandlede produkter af jern, stål eller specialstål«. Position 7213 i Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23. juli 1987 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif (EFT L 256 af 7.9.1987, s. 1, herefter »den kombinerede nomenklatur«), som Kommissionen også har påberåbt sig i den anfægtede beslutning, henfører »valstråd« blandt de produkter, der er omfattet af EKSF-traktaten.

96 Ikke desto mindre er der mellem parterne enighed om, at sagsøgerens slutprodukt er resultatet af en koldafretning af valstråd. Imidlertid omfatter hverken position 4400 eller en anden position i EKSF-traktatens bilag I, eller den klassificering af produkter omfattet af EKSF-traktaten, som er indeholdt i den kombinerede nomenklatur, koldtafrettet valstråd. Tværtimod tillader anførelsen af valstråd som varmtvalset produkt i position 4400 i det ovennævnte bilag i mangel af anden angivelse ikke, at dette produkt ligestilles med et produkt, der hidrører fra en koldbearbejdning.

97 Under påberåbelse af punkt 4 i EKSF-traktatens bilag I har Kommissionen gjort gældende, at begrebet valstråd, som omhandlet i position 4400 i EKSF-traktatens bilag I, skal fortolkes udvidende, hvorfor den af sagsøgeren koldtafrettede valstråd skal ligestilles hermed.

98 Det fremgår af dette punkt, at Kommissionen i sin virksomhed skal tage hensyn til den omstændighed, at produktionen af visse af produkterne på den liste, som er indeholdt i den nævnte bilag, er direkte knyttet til produktionen af biprodukter, som ikke er opført dér, men hvis salgspris kan betinge hovedproduktets salgspris.

99 Imidlertid har Kommissionen hverken i den anfægtede beslutning eller under retsforhandlingerne forklaret, hvordan prisen på den af sagsøgeren koldtfremstillede valstråd som sådan kan betinge prisen på valstråd og andre kul- og stålprodukter, der fremstilles i tilknytning hertil.

100 Kommissionen har i sine indlæg ganske vist hævdet, at den til sagsøgeren ydede støtte til investeringer i selskabets afretningsvirksomhed sætter det i stand til at forbedre sin globale finansielle position og til at sælge de produkter, der er omfattet af EKSF-traktaten, til en lavere pris. Desuden giver den pågældende støtte sagsøgeren mulighed for at forbedre kvaliteten af sit rundjern, hvilket forbedrer selskabets afsætningsmuligheder for dets EKSF-hovedproduktion (jf. præmis 49 ovenfor). Sådanne anbringender søger imidlertid at godtgøre, at selv om den af sagsøgeren fremstillede koldtafrettede valstråd ikke kan anses for et produkt omfattet af EKSF-traktatens bilag I, kan den hertil knyttede investeringsstøtte konkret påvirke det marked, der er omfattet af EKSF-traktaten, hvilket berettiger til at vurdere støtten i forhold til den nævnte traktats regler på området. Kommissionens anbringende godtgør derimod ikke som krævet i punkt 4 i EKSF-traktatens bilag I, at prisen på den af sagsøgeren fremstillede koldtafrettede valstråd i sig selv kan påvirke prisen på andre kul- og stålprodukter, som sagsøgeren markedsfører.

101 Herefter findes Kommissionen ikke at kunne påberåbe sig denne bestemmelse til støtte for, at den i den foreliggende sag har anvendt EKSF-traktatens regler på sagsøgerens slutprodukt.

102 Desuden bør der lægges vægt på, at Rådet i henhold til EKSF-traktatens artikel 81, stk. 2, ved enstemmig vedtagelse kan supplere fortegnelsen over produkter i EKSF-traktatens bilag I. Eftersom Rådet ikke har gjort brug af nævnte bestemmelse til at inkludere koldtafrettet valstråd i bilag I, kan det ikke antages at omfatte dette produkt uden at være i strid med det forhold, at EKSF-traktaten i medfør af EF-traktatens artikel 232, stk. 2 (nu artikel 305, stk. 1, EF), udgør en lex specialis, der fraviger den lex generalis, som EF-traktaten er (Domstolens dom af 24.10.1985, sag 239/84, Gerlach mod Minister van

Economische Zaken, Sml. s. 3507, præmis 9, 10 og 11, og generaladvokat VerLoren Van Themaat's forslag til afgørelse, punkt 3.1, jf. ligeledes i denne retning Domstolens udtalelse 1/94 af 15.11.1994 om Fællesskabets kompetence til at indgå internationale aftaler vedrørende tjenesteydelser og beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder (Sml. I, s. 5267, punkt 25, 26 og 27)), hvorfor begreber, der afgrænser dens anvendelsesområde, skal fortolkes indskrænkende.

103 For det andet har Retten set sig nødsaget til — eftersom Kommissionen hvad angår sagsøgerens afretningsvirksomhed blot nævner Hensel-rapporten i fremstillingen af den argumentation, som Forbundsrepublikken Tyskland fremlagde under den administrative procedure (punkt IV, tredje afsnit, af betragtningerne til den anfægtede beslutning), uden at præcisere, hvorledes denne rapport underbygger den af Kommissionen foretagne vurdering, der er redegjort for i præmis 90 ovenfor, og uden at oplyse om og i hvilket omfang andre forhold er taget i betragtning under denne vurdering — i form af et skriftligt spørgsmål at anmode Kommissionen om at redegøre for de forhold, som underbygger denne vurdering.

104 Kommissionen har i sit svar på dette skriftlige spørgsmål oplyst, at dens vurdering er baseret på Hensel-rapporten, på de indlæg, som den modtog fra UK Steel Association (jf. præmis 8 ovenfor), på de definitioner af valstråd og armeringsjern, der findes i det statistiske spørgeskema 2-71, der er optaget som bilag til Kommissionens beslutning nr. 1566/86 og nr. 4104/88, hvilke er nævnt i præmis 46 ovenfor, og hvorefter disse produkter sidestilles med koldtafrettet valstråd og rundjern, og endelig på omfattende drøftelser med sagkyndige inden for sektoren.

105 I overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i præmis 93 ovenfor, skal det undersøges, om de forskellige elementer underbygger den af Kommissionen foretagne vurdering af sagsøgerens afretningsvirksomhed.

106 For så vidt angår Hensel-rapporten har Kommissionen i sine indlæg gjort gældende, at det heraf for det første fremgår, at sagsøgerens afretningsvirksomhed

adskiller sig fra trækning. Rapportens forfatter undgår systematisk at anvende begrebet trækning som betegnelse for sagsøgerens afretningsvirksomhed.

107 Desuden indeholder Hensel-rapportens punkt 6 følgende oplysning:

»Som følge heraf kan en investeringsforanstaltning, der er bestemt til fremstilling af koldtafrettet (trukket) armeringstråd, under alle omstændigheder fortsat modtage støtte. Den ribbede armeringstråd kolddeformeres i en særlig bukningsog trækningsproces, idet en anvendelse af et traditionelt trækværktøj, som anvendes ved glatte tråde, ville medføre en uacceptabel ribdeformering« [*Damit kann eine Investmaßnahme, die der Herstellung kaltgereckten (gezogenen) Betondrahts dient, in jedem Fall auch weiterhin gefördert werden. Der gerippte Betondraht wird durch ein spezielles Biegerecken kalt verfestigt, da ein Ziehen in einem normalen Ziehwerkzeug wie bei glatten Drähten eine unzulässige Rippendeformation mit sich brächte*].

108 I rapportens punkt 7.2 beskrives retning som en kolddeformering som ved den traditionelle koldtrækning af glatte tråde (*eine Kaltverfestigung wie beim klassischen Kaltziehen glatter Drähte*).

109 To steder i Hensel-rapporten sidestilles sagsøgerens koldafretningsvirksomhed således med trækning, hvilket ifølge parterne ikke falder inden for EKSF-traktatens anvendelsesområde (jf. fodnote 5 til position 4500 i EKSF-traktatens bilag I og rammebestemmelserne).

110 Under retsmødet har Kommissionen ikke kunnet forklare, hvorfor den under den administrative procedure ikke tog hensyn til de oplysninger i Hensel-rapporten, som er gengivet i præmis 107 og 108 ovenfor.

111 For det andet fremgår det af Kommissionens indlæg, at den af Hensel-rapporten har udledt, at den afretning, som sagsøgeren foretager, svarer til en adjustage af varmvalset valstråd.

112 Imidlertid kan det blot ved en læsning af rapportens indholdsfortegnelse konstateres, som også indholdet heraf bekræfter, at adjustage, i den teknologisk set nye proces, der er udviklet af sagsøgeren, er en anden proces end afretning (jf. punkt 7.2 og 7.4), som skal afkøle og bearbejde valstråden fra valseværket med henblik på afretning.

113 I rapportens punkt 6 forklares det således, at tråddelene i adjustageanlægget »afkøles og samles i bundter, hvorefter de i kold tilstand videretransporteres, bindes, kontrolleres, mærkes og vejes« (*die Walzader abgekühlt zum Bund gesammelt, diese im kalten Zustand weiter transportiert, gebunden, geprüft, etikettiert und gewogen wird*). Videre forklares det, at betontråden i det nye adjustageanlæg forarbejdes under anvendelse af en proces af høj kvalitet sammenføjes og oprulles, og den i det tilknyttede buknings- og trækningsanlæg bibringes en højere trækstyrke med en lav tolerancegrad og leveres i rengjort stand (*Der in der neuen Walzwerks-Adjustage in hoher Qualität vorbereitete und in Coils gebundene Betondraht wird zu einem steigenden Anteil in der anschließenden Biegerollen-Kaltreckanlage auf ein erhöhtes Festigkeitsniveau enger Toleranzbreite gebracht und gespült ausgeliefert*) (rapportens punkt 7.2).

114 Det fremgår af ovenstående betragtninger (præmis 106-113), at Kommissionen har fortolket Hensel-rapporten mangelfuldt, idet den har set bort fra de passager heri, hvor sagsøgerens koldafretningsvirksomhed sammenholdes med en trækningsproces, og urigtigt, idet den har sammenblandet adjustage- og afretningsfaserne, der i produktionen af sagsøgerens slutprodukt følger efter hinanden.

115 Hvad angår indlægget fra det britiske kul- og stålforbund bemærkes, at forbundet ikke har taget stilling til, hvorledes sagsøgerens afretningsvirksomhed teknisk og juridisk skal kvalificeres. Det har blot anført, at såfremt støtten ses at have været til fordel for den del af sagsøgerens virksomhed, der er omfattet af EKSF-traktaten, må det nødvendigvis følge heraf, at støtten er uforenelig med den sjette stålstøttekodeks.

116 Det britiske kul- og stålforbund har baseret sit indlæg på en antagelse om, at støtten var bestemt til den del af sagsøgerens virksomhed, der ikke er omfattet af EKSF-traktaten, og heri understreget den høje grad af integration af sagsøgerens forskellige virksomheder og den deraf følgende høje risiko for afsmitning på den del, der er omfattet af EKSF-traktaten. Forbundet har derfor gjort gældende, at sagsøgerens forskellige virksomheder, uanset om de er omfattet af EKSF-traktaten eller ej, skal anses for at være en integreret helhed, der er undergivet EKSF-traktatens regler om statsstøtte.

117 Det fremgår af betragtningerne i de to foregående præmisser, at de gennemgåede indlæg ikke indeholder oplysninger, der underbygger den vurdering, som Kommissionen har foretaget i punkt IV, fjerde afsnit, i betragtningerne til den anfægtede beslutning.

118 For så vidt angår de definitioner af valstråd og armeringsjern, der er indeholdt i det statistiske spørgeskema 2-71, kan de ikke tilsløre det forhold, at hverken position 4400 i EKSF-traktatens bilag I eller position 7213 i den kombinerede nomenklatur, som er nævnt i den anfægtede beslutning, sidestiller koldtafrettet valstråd med valstråd (jf. præmis 95 og 96 ovenfor). De kan heller ikke anfægte oplysningerne i Hensel-rapporten, hvorefter den af sagsøgeren koldtafrettede valstråd er et resultat af en teknologisk udvikling, der er sket i begyndelsen af 1990'erne, hvilket vil sige efter Kommissionens vedtagelse af de beslutninger, der er omtalt i præmis 46 ovenfor, hvorefter den skal sammenlignes med den traditionelle koldtrækning af valstråd.

119 Det skal tilføjes, at det forhold, at det faglige miljø samt sagsøgeren og intervenienterne under retsforhandlingerne ikke har reageret på, at den koldtafrettede valstråd i statistisk øjemed henføres under valstråd, selvfølgelig ikke kan fortolkes som en anerkendelse af, at sagsøgerens slutprodukt skal kvalificeres som et produkt, der er omfattet af EKSF-traktaten med henblik på anvendelse af statsstøttereglerne.

120 Med hensyn til de drøftelser, som Kommissionen har ført med sagkyndige i jern og stål, bemærkes, at Kommissionen hverken i den anfægtede beslutning, i replikken eller i sine svar på Rettens skriftlige spørgsmål har givet nogen oplysninger om indholdet af disse drøftelser. De kan derfor ikke med føje anføres til støtte for Kommissionens vurdering.

121 Under retsmødet har Kommissionen atter gjort gældende, at Forbundsrepublikken Tyskland selv tidligere har henført sagsøgerens koldafretningsvirksomhed under produktionsvirksomhed, der er omfattet af EKSF-traktaten. Den har i denne forbindelse henvist til meddelelser af 26. maj 1992 og 29. juni 1994, hvori Forbundsrepublikken Tyskland i overensstemmelse med den femte støttekodeks underrettede Kommissionen om investeringstøtteprojekter til fordel for sagsøgeren.

122 Dog fører en læsning af disse to meddelelser til, at Kommissionens påstande må forkastes. Meddelelserne indeholder ikke nogen oplysninger, der gør det muligt at anse de meddelte støtteprojekter for at vedrøre sagsøgerens koldafretningsvirksomhed.

123 Som Kommissionen også har anført under retsmødet, omtales i meddelelserne ganske vist investeringer forbundet med sagsøgerens kolddeformeringsvirksomhed blandt dem, der vedrører støtteprojekter. Imidlertid er der intet belæg for at påstå, at en sådan omtale betegner sagsøgerens koldafretningsvirksomhed. Tværtimod giver den tabel, der er optaget som bilag til meddelelsen af 26. maj 1992, anledning til at antage, at der herved menes sagsøgerens koldtvalsningsvirksomhed.

124 På grundlag af den forudgående prøvelse (præmis 90-123) må det derfor konkluderes, at Kommissionen med urette har anset sagsøgerens koldafretning af valstråd for en produktion, der er undergivet af EKSF-traktaten, og kvalificeret sagsøgerens slutprodukt som omfattet af EKSF-traktatens bilag I og den kombinerede nomenklatur.

125 I overensstemmelse med den vurdering, der er foretaget i præmis 74 ovenfor, er anvendelsen af EKSF-traktaten på støtten til sagsøgerens investeringer i sin afretningsvirksomhed under disse omstændigheder kun berettiget, såfremt der ikke foreligger tilstrækkelige garantier for, at det er udelukket, at der sker en afsmitning fra den pågældende støtte til fordel for den del af sagsøgerens produktionsvirksomhed, der er omfattet af EKSF-traktaten.

126 Det skal i denne forbindelse understreges, at det ganske vist i givet fald påhviler den pågældende medlemsstat at yde den støttemodtagende virksomhed, der sidder inde med de relevante oplysninger, bistand til at give Kommissionen alle oplysninger, der under den administrative procedure gør det muligt for Kommissionen at undersøge, om disse garantier foreligger. Imidlertid skal Kommissionen under denne procedure handle med den fornødne omhu og i overensstemmelse med princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, der hører til Fællesskabets grundlæggende principper (Domstolens dom af 14.10.1999, sag C-104/97 P, Atlanta mod Det Europæiske Fællesskab, Sml. I, s. 6983, præmis 52), og her nærmere bestemt indebærer, at der skal tages hensyn til den processuelle berettigede forventning, som de berørte parter vil kunne have på grundlag af de oplysninger, der er indeholdt i institutionens beslutning om at indlede en undersøgelsesprocedure vedrørende den omtvistede støtte.

127 Imidlertid fremgår følgende i sagen her af meddelelsen af 18. februar 1998 (s. 5, første afsnit):

»En del af investeringsstøtten, hvis størrelse endnu ikke er kendt, vil muligvis kunne betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis den udelukkende er anvendt til investeringer uden for EKSF-sektoren, og hvis der klart ikke er tale om nogen afsmitning på EKSF-aktiviteter hos ESF [Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH]. Den fremlagte analyse over omkostningernes fordeling gør det dog ikke muligt at fastslå denne andel med sikkerhed. Spørgsmålet skal derfor undersøges nærmere.«

128 Det følger af disse oplysninger, at Kommissionen på tidspunktet for indledningen af den administrative procedure havde villet foretage en nærmere undersøgelse

for at afgøre, om og i hvilket omfang en del af den omtvistede investeringsstøtte alene vedrørte sagsøgerens investeringer uden for den sektor, der er omfattet af EKSF-traktaten, og i givet fald undersøge, om en afsmitning fra denne støtte til fordel for den del af sagsøgerens virksomhed, der var undergivet nævnte traktat, var udelukket. I modsætning til, hvad Kommissionen har hævdet under retsmødet, udgjorde en sådan angivelse ikke en opfordring til de pågældende parter om, at de tilstillede den alt materiale, der kunne sætte den i stand til at foretage nævnte undersøgelse. Ved læsningen af angivelsen kunne de berørte med rette forvente, at Kommissionen anmodede dem om at forelægge den materialet under den undersøgelse, den i meddelelsen havde angivet at ville foretage.

129 Imidlertid har Kommissionen i svarene på Rettens skriftlige spørgsmål og under retsmødet forklaret, at den under den administrative procedure var af den opfattelse, at den af sagsøgeren producerede koldtafrettede valstråd var et produkt omfattet af EKSF-traktaten, således at hele investeringsstøtten skulle anses for at vedrøre virksomhed under EKSF-traktaten. Den tilføjer, at den høje grad af integration af sagsøgerens virksomheder under alle omstændigheder udelukkede muligheden for at adskille dem fuldstændigt, således at al investeringsstøtte til sagsøgeren skulle vurderes i forhold til EKSF-traktaten.

130 Det fremgår således af disse oplysninger, at Kommissionen ikke har foretaget den undersøgelse, som er omtalt i meddelelsen af 18. februar 1998, og ikke har opfordret de berørte parter til at tilstille den oplysninger med henblik på, at den konkret kunne undersøge, om en afsmitning fra sagsøgerens afretningsvirksomhed, til fordel for den virksomhed, der udøves af sagsøgeren på et tidligere stadium, og som er omfattet af EKSF-traktaten, var udelukket.

131 Under disse omstændigheder kan de passager fra den anfægtede beslutning, der er gengivet i præmis 71 og 72 ovenfor, og som bygger på en antagelse om, at der i den støttemodtagende virksomhed ikke er en fuldstændig adskillelse af de dele af virksomheden, der er omfattet af EKSF-traktaten, og de ikke heraf omfattede dele, ikke anses for at afspejle resultatet af en konkret og kontradiktorisk

undersøgelse, hvoraf det fremgår, at der ikke foreligger tilstrækkelige garantier til i den foreliggende sag at afvise en sådan afsmitning.

132 Da Kommissionen ikke har haft grundlag for at kvalificere sagsøgerens afretningsvirksomhed som omfattet af EKSF-traktaten, medfører den manglende undersøgelse, at det ikke kan tiltrædes, at denne traktat finder anvendelse på den pågældende støtte.

133 Det tilkommer ikke Retten at foretage den af Kommissionen i meddelelsen af 18. februar 1998 påtænkte undersøgelse, idet den ikke ville kunne gøre det uden at gøre indgreb i den pågældende fællesskabsinstitutions kompetence (jf. bl.a. Rettens dom af 24.2.2000, sag T-145/98, ADT Projekt mod Kommissionen, Sml. II, s. 387, præmis 83).

134 Under disse omstændigheder og henset til de forudgående betragtninger (præmis 90-133), skal anbringendet om en urigtig anvendelse af EKSF-traktaten tiltrædes, for så vidt det vedrører støtten til investeringer i sagsøgerens anlæg til koldafretning af valstråd.

135 Henset til ovenstående, og da det er ufornødent at undersøge de øvrige anbringender og argumenter, som sagsøgeren og intervenienterne har rettet mod den anfægtede beslutnings artikel 1, stk. 1, kan det fastslås, at denne bestemmelse, for så vidt Kommissionen heri erklærer den støtte, som sagsøgeren i 1995 modtog til investeringer i sit anlæg til afretning af valstråd, for uforenelig med den sjette støttekodeks og fællesmarkedet for kul og stål, er ulovlig, og den skal derfor annulleres. I øvrigt frifindes Kommissionen for annullationspåstandene vedrørende denne bestemmelse i den anfægtede beslutning.

Anbringendet om tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet med henblik på annullation af artikel 1, stk. 1, i den anfægtede beslutning

Parternes anbringender

136 Sagsøgeren har påberåbt sig, at retssikkerhedsprincippet er tilsidesat. Selskabet gør gældende, at Kommissionen havde givet tilladelse til, at statsgarantierne i henhold til støttesag N 351/92 og N 673/94 delvis kunne anvendes til dækning af driftskreditter.

137 Kommissionen har gjort gældende — idet den har henvist til den nøje vurdering, som den har foretaget af dette spørgsmål i punkt IV i betragtningerne til den anfægtede beslutning — at både den ene og den anden omtvistede støtte var blevet anmeldt som investeringsstøtte. Imidlertid tilstillede Forbundsrepublikken Tyskland under den administrative procedure den 17. december 1992 Kommissionen dokumenter, hvoraf det fremgik, at disse garantier delvis var blevet anvendt til finansiering af driftskreditter, inden Kommissionen havde godkendt dem.

138 Eftersom en sådan støtte er ydet uden Kommissionens godkendelse, er den ikke alene ulovlig, men også uforenelig med støttekodeksen, hvorefter kun støtte til forskning, udvikling, beskyttelse af miljøet og til lukning vil kunne godkendes. I betragtning af, at driftsstøtte er åbenbart uforenelig med fællesmarkedet, er den ikke omfattet af støttekodeksen, der skal fortolkes indskrænkende, eftersom den

er en undtagelse til princippet om forbud mod støtte (jf. i denne retning dommen i sagen Neue Maxhütte Stahlwerke og Lech-Stahlwerke mod Kommissionen, som er nævnt i præmis 48 ovenfor). I den foreliggende sag er det således ikke tilladt at anvende støtte til andre formål end investeringer.

139 Kommissionen har tilføjet, at den ikke efterfølgende kan acceptere oplysninger, der ændrer arten af den pågældende støtte (jf. i denne retning Domstolens dom af 24.2.1987, sag 304/85, Falck mod Kommissionen, Sml. s. 871, præmis 16, og den deri anførte retspraksis). Dette forklarer, hvorfor Kommissionen i det foreliggende tilfælde har henholdt sig til Forbundsrepublikken Tysklands oprindelige oplysninger, og hvorfor den har godkendt støtten som investeringsstøtte.

Rettens bemærkninger

140 Det bemærkes for det første for så vidt angår støttesag N 351/92, at det mellem parterne er ubestridt, at Forbundsrepublikken Tyskland den 2. juni 1992 ved skrivelse dateret den 26. maj 1992 underrettede Kommissionen om et projekt om at yde sagsøgeren et investeringstilskud og en investeringspræmie til investeringer vurderet til 85 mio. DEM.

141 Den 15. juli 1992 meddelte Forbundsrepublikken Tyskland Kommissionen, at den havde til hensigt at yde sagsøgeren en statsgaranti på 80%, svarende til et beløb på 68,8 mio. DEM, »til de ved oprettelsen af virksomheden nødvendige omkostninger« (jf. Forbundsrepublikken Tysklands skrivelse af 3.3.1998 til Kommissionen, der er omtalt i punkt I i betragtningerne til den anfægtede beslutning). Den 13. oktober 1992 meddelte Forbundsrepublikken Tyskland Kommissionen, at det ovennævnte beløb var blevet nedsat til 60,8 mio. DEM (jf. ovennævnte skrivelse).

142 Den 17. december 1992 tilstillede Forbundsrepublikken Tyskland Kommissionen en telefax (herefter »telefaxen af 17. december 1992«) med følgende oplysninger:

»De investeringer, der er nævnt i anmeldelsen, vedrører kun de støtteberettigede omkostninger investeringstilskud og -præmie. For så vidt angår statsgarantien er der taget hensyn til følgende investeringsomkostninger:

Omkostninger ved køb af grund	8 mio. DEM
Tab lidt indtil ibrugtagning	8 mio. DEM
Påløbne renter	10 mio. DEM
Allerede nævnte investeringsomkostninger	85 mio. DEM
	111 mio. DEM
minus investeringstilskud og -præmie	24,85 mio. DEM
minus egenkapital	10,00 mio. DEM
beløb, der skal ydes garanti for	76,15 mio. DEM
afrundet	76,00 mio. DEM
80% heraf	60,80 mio. DEM.«

[*Die in der Notifizierung genannte Investitionssumme bezieht sich nur auf den mit Investitionszulage und -zuschuss förderfähigen Betrag. Für die Bürgschaft wurden weitere Investitionsbeträge berücksichtigt:*

Grundstückskosten	*8 Mio. DM*
Anlaufverluste bis In-Betrieb-Nahme	*8 Mio. DM*
Bauzeitzinsen	*10 Mio. DM*
bereits genannte Investitionskosten	*85 Mio. DM*
	111 Mio. DM
minus I-Zuschuss u.-zulage	*24,85 Mio. DM*
minus Eigenkapital	*10,00 Mio. DM*
zu verbürgender Betrag	*76,15 Mio. DM*
= rd.	*76,00 Mio. DM*
davon 80 %	*60,80 Mio. DM*]

143 Det fremgår af Kommissionens skrivelse af 1. marts 1993, at den bl.a. havde godkendt, at der blev ydet sagsøgeren »en statsgaranti på 80% af de omkostninger, der var nødvendige for at oprette virksomheden, og som var vurderet til 76 mio. DEM« (*einer 80 %igen Ausfallbürgschaft von der Bundesregierung [an die Klägerin genehmigte], die sich auf bei der Errichtung des Unternehmens erforderliche Aufwendungen in Höhe von 76 Mio. DM bezieht*), eller, som det er angivet i den anfægtede beslutning (jf. oversigten i tabellen, der er gengivet i punkt II i betragtningerne *in fine*) en statgaranti på 60,8 mio. DEM (80% af 76 mio. DEM).

144 Hvad dernæst angår støttesag N 673/94 er det mellem parterne ubestridt, at Forbundsrepublikken Tyskland ved skrivelse af 29. juni 1994 underrettede Kommissionen om en projekt om ydelse af investeringstilskud og -præmie til sagsøgeren til yderligere investeringer vurderet til 51 mio. DEM. Denne meddelelse indeholder følgende angivelser:

»[...]

Finansieringen af de yderligere investeringer på 51 mio. DEM er som følger:

— Egenkapital (kapitalforhøjelse)	5,40 mio. DEM
— Investeringstilskud	11,73 mio. DEM
— Investeringspræmie (8%)	4,08 mio. DEM
— Lån optaget til markedsrenten	30,19 mio. DEM
(en yderligere garanti bliver måske nødvendig, hvorom afgørelse forventes truffet i løbet af de næste måneder)	
I alt:	51,00 mio. DEM

Forbundsregeringen anmelder herved følgende støtteforanstaltninger til fordel for [sagsøgeren]:

Investeringstilskud	11,73 mio. DEM
Investeringspræmie	4,08 mio. DEM«.

[*Die Finanzierung der Mehrinvestitionen von 51,0 Mio. DM erfolgt durch:*

— *Eigenmittel (Gesellschafterkapitalerhöhung)*	*5,40 Mio. DM*
— *Investitionszuschuss*	*11,73 Mio. DM*
— *Investitionszulage (8 %)*	*4,08 Mio. DM*
— *Kredite zu derzeit marktüblichen Zinsen*	*30,19 Mio. DM*
(evtl. wird weitere Bürgschaft erforderlich, dazu wird in den nächsten Monaten die Entscheidung fallen)	
Summe:	*51,00 Mio. DM*

Die Bundesregierung notifiziert folgende Unterstützungsmaßnahmen zugunsten der Firma ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, Riesa:

Investitionszuschuss von	*11,73 Mio. DM*
Investitionszulage von	*4,08 Mio. DM*]

145 Ved meddelelse af 26. september 1994 (herefter »meddelelsen af 26. september 1994«) anmeldte Forbundsrepublikken Tyskland »en yderligere statsgaranti på 24 mio. DEM, hvoraf 19,2 mio. DEM var til investeringer og 4,8 mio. DEM til driftskreditter« (*eine zusätzliche Bundes-/Landesbürgschaft in Höhe von 24. Mio. DM, davon 19,2 Mio. DM für Investitionen und 4,8 Mio. DM für Betriebsmittel*).

146 Det fremgår både af meddelelsen af 18. februar 1998 (jf. oversigten i tabellen på s. 4 heri) og af den anfægtede beslutning (jf. oversigten i tabellen punkt II i betragtningerne, in fine), at Kommissionen ved skrivelse af 13. januar 1995 bl.a. godkendte, at der blev ydet sagsøgeren en statsgaranti på 23,975 mio. DEM.

147 Af de ovenstående oplysninger (præmis 140-146) fremgår det, både for så vidt angår den statsgaranti, der er omhandlet i støttesag N 351/92, og den, der er forbundet med støttesag N 673/94, at Forbundsrepublikken Tyskland i telefax af 17. december 1992 og i meddelelsen af 26. september 1994 — inden Kommissionen godkendte oplysningerne vedrørende ydelsen af disse garantier til sagsøgeren — havde givet Kommissionen nøje oplysninger om fordelingen af omkostningerne i forbindelse med denne støtte. Kommissionen har i sine svar på Rettens skriftlige spørgsmål udtalt, at den ikke har registreret telefaxen af 17. december 1992, og at meddelelsen af 26. september 1994 blot udgør en supplerende oplysning til støttesag N 673/94, således at disse to dokumenter ikke kan anses for at være forskriftsmæssige anmeldelser. Den benægter imidlertid ikke at have modtaget disse dokumenter og bestrider heller ikke deres forbindelse med støttesag N 351/92 og N 673/94.

148 I begge sager har Kommissionen taget stilling til den pågældende statsstøtte. Skrivelsen af 1. marts 1993 omfatter »en statsgaranti på 80% af de omkostninger, der var nødvendige for at oprette virksomheden, og som var vurderet til 76 mio. DEM« (jf. præmis 143 ovenfor). Sammenholdes dette uddrag med angivelsen i telefaxen af 17. december 1992 af en samlet garantistillelse på 80% af 76 mio. DEM, kan det fastslås, at Kommissionen ikke har bestridt, at den ved bedømmelsen af statsgarantien i støttesag N 351/92 har taget hensyn til oplysningerne i den nævnte telefax. Med hensyn til skrivelsen af 13. januar

1995 har Kommissionen ikke benægtet, at den i denne skrivelse indeholdte henvisning til »et handelslån ledsaget af en statsgaranti« (*durch eine Ausfallbürgschaft gesicherte Handelskredite*) på 23,975 mio. DEM skal fortolkes som udtryk for, at Kommissionen har taget hensyn til de oplysninger, der er indeholdt i meddelelsen af 26. september 1994 vedrørende projektet om at yde sagsøgeren en statsgaranti som led i støttesag N 673/94.

149 Af denne grund vil man i den foreliggende sag ikke kunne anvende den løsning, som Kommissionen har påberåbt sig i sine indlæg, og som Domstolen valgte i dommen i sagen Falck mod Kommissionen (nævnt i præmis 139 ovenfor). I dommen fastslog Domstolen vedrørende støtte, der var tiltænkt jern- og stålindustrien, og hvor fristen for anmeldelse til Kommissionen i medfør af den støttekodeks, der var gældende på dette tidspunkt, udløb den 31. maj 1985, at Kommissionen ikke kan acceptere oplysninger, som gives efter fristens udløb, og som medfører en sådan ændring af den pågældende støtteforanstaltnings art, at det gennemførte støtteprojekt ikke længere svarer til det projekt, der blev anmeldt. I sagen her er det imidlertid ubestridt, at telefaxen af 17. december 1992 er tilgået Kommissionen inden for fristen, og det fremgår af den vurdering, der er foretaget i de to foregående præmisser, at Kommissionen havde taget hensyn til angivelserne i denne telefax, da den traf endelig afgørelse i skrivelsen af 1. marts 1993. Hvad angår meddelelsen af 26. september 1994 har Kommissionen i svarene på Rettens skriftlige spørgsmål selv bekræftet, at denne meddelelse var blevet »betragtet som en supplerende oplysning i støttesag N 673/94«, og at den derfor var blevet sammenholdt med den anmeldelse, som Forbundsrepublikken Tyskland havde tilstillet Kommissionen den 29. juni 1994, og hvori der blev meddelt en påtænkt supplerende statsgaranti til sagsøgeren (jf. præmis 144 ovenfor). Det fremgår desuden af vurderingen i de to foregående præmisser, at Kommissionen havde taget hensyn til oplysningerne i denne meddelelse i forbindelse med sin endelige afgørelse, som er indeholdt i skrivelsen af 13. januar 1995.

150 Det fremgår af en læsning af skrivelsen af 1. marts 1993, at den omhandlede påtænkte statsgaranti ligesom de øvrige elementer af støtte, der vedrører støttesag N 351/92, betegnes som et investeringsstøtteprojekt (*Investitionsbeihilfevorhaben*), og at den var blevet vurderet og godkendt i henhold til artikel 5, tredje led, i den femte støttekodeks om regional investeringsstøtte til virksomheder, der er etableret på den tidligere Tyske Demokratiske Republiks område. I skrivelsen af

13. januar 1995 er det ligeledes angivet, at den påtænkte ydelse af en statsgaranti i forbindelse med et handelslån til sagsøgeren, ligesom de øvrige støtteelementer vedrørende sag N 673/94, var blevet vurderet og godkendt på grundlag af samme bestemmelse i støttekodeksen.

151 I punkt IV, 11. afsnit, i betragtningerne til den anfægtede beslutning hævder Kommissionen ikke desto mindre, at »[Forbundsrepublikken Tyskland] har faktisk anmeldt almindelig driftsstøtte til fordel for en EKSF-virksomhed«. Kommissionen har i svarene på Rettens skriftlige spørgsmål og under retsmødet, som det også fremgår af denne passus' placering i den anfægtede beslutning, bekræftet, at udtalelsen vedrører telefaxen af 17. december 1992 og meddelelsen af 26. september 1994. Henset til disse omstændigheder er der grund til at antage, at Kommissionen på det pågældende tidspunkt ved læsning af disse dokumenter havde forstået, at de statsgarantier, der var beskrevet heri, indeholdt elementer af generel driftsstøtte. Den påstand, som Kommissionen har fremsat i sine indlæg, om, at det af telefaxen af 17. december 1992 og meddelelsen af 26. september 1994 fremgik, at en del af disse statsgarantier delvis var blevet anvendt til dækning af driftskreditter (jf. præmis 137 ovenfor), bekræfter denne vurdering.

152 Under disse omstændigheder kan det fastslås, at Kommissionen, idet den som led i støttesag N 351/92 og N 673/94, og idet den var bekendt med de pågældende statsgarantier svarende til de beløb, som Forbundsrepublikken Tyskland havde anført i telefaxen af 17. december 1992 og i meddelelsen af 26. september 1994, på nær 25 000 DEM i sidstnævnte tilfælde, godkendte, at de i disse dokumenter anførte statsgarantier delvist anvendes til driftsstøtte.

153 Retten kan ikke tiltræde Kommissionens argument, hvorefter den manglende henvisning i skrivelserne af 1. marts 1993 og 13. januar 1995 til projektet om

delvis anvendelse af statsgarantierne til dækning af driftskreditter nødvendigvis burde lede Forbundsrepublikken Tyskland til at forstå, at ingen støtte til driften var blevet tilladt.

154 Såfremt Kommissionen havde indvendinger mod de tyske myndigheders hensigt om at yde en del af garantierne til dækning af sådanne kreditter, burde den under overholdelse af den procedure, der er fastsat til dette formål, have vedtaget en beslutning, der enten kun tillader, at disse garantier ydes op til et beløb svarende til dækning af investeringsomkostninger, eller betinger ydelsen af disse garantier i deres helhed af, at de udelukkende anvendes til dækning af investeringsomkostninger. Imidlertid må det fastslås, at de to ovennævnte skrivelser ikke har et sådant indhold.

155 Kommissionen kan heller ikke påberåbe sig, at støtten er klart uforenelig med fællesmarkedet for kul og ståls funktion, for at begrunde påstanden om, at Forbundsrepublikken Tyskland nødvendigvis burde have forstået, at den delvise anvendelse af statsgarantierne til dækning af driftskreditter ikke var blevet godkendt.

156 Ud over, hvad der er redegjort for i præmis 152 og 154 ovenfor, må det konstateres, at Kommissionen i punkt IV, 11. afsnit, i betragtningerne til den anfægtede beslutning udtaler, at »[den] ikke uden videre ville godkende driftsstøtte, der er i strid med velkendte principper«. Kommissionen udelukker således ikke selv, at en sådan støtte vil kunne godkendes. Under disse omstændigheder kan den derfor ikke påtale, at Forbundsrepublikken Tyskland fandt det rimeligt at tolke skrivelserne af 1. marts 1993 og af 13. januar 1995 som en godkendelse af de dele af statsgarantierne, der indeholder elementer af driftsstøtte.

157 Selv om Kommissionen, på trods af hvad den har givet udtryk for i den anfægtede beslutning og sine indlæg (jf. præmis 151 ovenfor), på tidspunktet for projekterne om ydelse af de omtvistede statsgarantier skulle have opfattet disse alene som projekter om investeringsstøtte, skal det fremhæves, at det er under hensyn til de oplysninger, som Forbundsrepublikken Tyskland vedrørende de omkostninger, der er omfattet af disse garantier, giver i telefaxen af 17. december 1992 og meddelelsen af 26. september 1994 (jf. præmis 147 og 148 ovenfor), at Kommissionen har fået en sådan opfattelse, ligesom dens undersøgelse og godkendelse af de pågældende statsgarantier som investeringsstøtte skete under hensyn hertil. Henset til disse oplysninger kan Forbundsrepublikken Tyskland herved ikke anses for at have søgt at skjule de påtænkte formål med de omtvistede garantier og således ladet Kommissionen godkende en anden anvendelse heraf end den, som den havde fået meddelelse om.

158 Under disse omstændigheder skal den godkendelse af statsgarantierne som investeringsstøtte, der er indeholdt i skrivelserne af 1. marts 1993 og 13. januar 1995 svarende til det samlede beløb — i det andet tilfælde ca. 25 000 DEM — som Forbundsrepublikken Tyskland nævnte henholdsvis i telefaxen af 17. december 1992 og i meddelelsen af 26. september 1994, anses for at være en godkendelse af, at disse garantier kan anvendes til dækning af de beløb, der vedrører de forskellige typer af omkostninger i disse to dokumenter.

159 Det tilkommer ikke Retten at undersøge grundene til, at Kommissionen på daværende tidspunkt godkendte, at der blev ydet sagsøgeren de omtvistede statsgarantier uden at tage det mindste forbehold over for de oplysninger, som Forbundsrepublikken Tyskland i telefaxen af 17. december 1992 og i meddelelsen af 26. september 1994 gav med hensyn til anvendelsen af de garantier, der var påtænkt i disse to dokumenter. Det kan på grundlag af gennemgangen ovenfor (jf. præmis 140-158) fastslås, at skrivelserne af 1. marts 1993 og 13. januar 1995 skal fortolkes som en godkendelse af, at sagsøgeren ydes statsgarantier på henholdsvis 60,8 mio. DEM og 23,975 mio. DEM, og at garantierne kunne anvendes således, som Forbundsrepublikken Tyskland havde

beskrevet i telefaxen af 17. december 1992 og i meddelelsen af 26. september 1994, hvoraf de vigtigste passager er gengivet i præmis 142 og 145 ovenfor.

160 Kommissionen har hverken i den anfægtede beslutning eller i sine indlæg bestridt den forbindelse, som Forbundsrepublikken Tyskland under den administrative procedure påviste findes mellem den statsgaranti på 7,2 mio. DEM, der er omhandlet i artikel 1, stk. 1, i den anfægtede beslutning, som blev ydet sagsøgeren i slutningen af 1994 til dækning af driftskreditter, og anvendelsen, bekendtgjort i telefaxen af 17. december 1992 vedrørende støttesag N 351/92, af den statsgaranti, der er omhandlet i denne telefax, til dækning af tab fra investeringerne, og forfaldne renter, der samlet var vurderet til 18 mio. DEM. Den har heller ikke bestridt, at de ovennævnte 7,2 mio. DEM, henset til vigtigheden af de forskellige typer af omkostninger, der er omfattet af den pågældende statsgaranti, ikke overstiger den tilladte grænse for delvis anvendelse af denne garanti til dækning af driftskreditter.

161 Ydermere har Kommissionen i den anfægtede beslutning og i sine indlæg ikke benægtet den forbindelse, som Forbundsrepublikken Tyskland under den administrative procedure påviste mellem den statsgaranti på 4,8 mio. DEM, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, i den anfægtede beslutning, og ydet sagsøgeren i slutningen af 1994, og anvendelsen, bekendtgjort i meddelelsen af 26. september 1994 vedrørende støttesag N 673/94, af den statsgaranti, der er omhandlet i denne meddelelse, til dækning af driftskreditter svarende til 4,8 mio. DEM.

162 Under disse omstændigheder må det konkluderes, at det støtteelement, som er indeholdt i de statsgarantier, der i slutningen af 1994 blev ydet sagsøgeren til dækning af driftskreditter på henholdsvis 7,2 mio. DEM og 4,8 mio. DEM, er blevet godkendt af Kommissionen i skrivelsen af 1. marts 1993 vedrørende støttesag N 351/92 og i skrivelsen af 13. januar 1995 vedrørende støttesag N 673/94.

163 Det skal desuden undersøges, om Kommissionen i artikel 1, stk. 2, i den anfægtede beslutning med rette kunne anse dette støtteelement for at være uforeneligt med den sjette støttekodeks og fællesmarkedet for kul og stål.

164 I denne forbindelse bemærkes, at betegnelsen »almindelig driftsstøtte«, som Kommissionen i den anfægtede beslutning (punkt IV, ottende og ellevte afsnit i betragtningerne) giver dette støtteelement, ikke er bestridt af sagsøgeren og intervenienterne. Almindelig driftsstøtte er imidlertid ikke omfattet af nogen af de kategorier af støtte, der er defineret i den sjette støttekodeks — i kraft siden den 1. januar 1997 — for hvilke der er fastsat en undtagelse til det i EKSF-traktatens artikel 4, litra c), indførte generelle forbud. I øvrigt har de berørte parter såvel under den administrative procedure som under retsforhandlingerne blot gjort gældende, at statsgarantierne på 7,2 DEM og 4,8 mio. DEM, der i slutningen af 1994 blev ydet sagsøgeren til dækning af driftskreditter, var blevet godkendt af Kommissionen. De har ikke fremført argumenter med henblik på at godtgøre, at disse garantier er forenelige med fællesmarkedet for kul og stål.

165 Under disse omstændigheder må det konkluderes, at Kommissionen i artikel 1, stk. 2, i den anfægtede beslutning med rette erklærede det støtteelement, som er indeholdt i de statsgarantier, der i slutningen af 1994 blev ydet sagsøgeren til dækning af driftskreditter på henholdsvis 7,2 mio. DEM og 4,8 mio. DEM, for uforeneligt med den sjette støttekodeks og fællesmarkedet for kul og stål.

166 Henset til det foregående (præmis 140-165 ovenfor) skal artikel 1, stk. 2, i den anfægtede beslutning annulleres, for så vidt den bestemmer, at det støtteelement, som er indeholdt i de statsgarantier, der i slutningen af 1994 blev ydet sagsøgeren

til dækning af driftskreditter på henholdsvis 7,2 mio. DEM og 4,8 mio. DEM, ikke var blevet godkendt. I øvrigt forkastes anbringendet.

Anbringendet om tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning med henblik på annullation af artikel 2 i den anfægtede beslutning

Parternes anbringender

167 Sagsøgeren har gjort gældende, at selskabet var berettiget til at forvente, at støtten til de anlæg, der ikke som sådan vedrørte virksomhed omfattet af EKSF-traktaten, skulle undersøges efter statsstøttereglerne i EF-traktaten, og dette på trods af, at ingen anden virksomhed deltog i driften af de pågældende anlæg (Rettens dom af 31.3.1998, sag T-129/96, Preussag Stahl mod Kommissionen, Sml. II, s. 609, præmis 77, og den deri anførte retspraksis).

168 Kommissionen har med hensyn til statsgarantierne bekræftet, at den var overbevist om, at Forbundsrepublikken Tyskland ved sine meddelelser til Kommissionen havde opfyldt sin anmeldelsesforpligtelse. Institutionen har herved givet anledning til begrundede forventninger (dom af 15.12.1994, sag T-489/93, Unifruits Hellas mod Kommissionen, Sml. II, s. 1201, præmis 51).

169 Sagsøgeren har forklaret, at selskabet stort set har anvendt alle de ydede midler til at foretage irreversible investeringer. Selskabet hævder, at såfremt det var blevet informeret om risikoen for et krav om tilbagebetaling af den anmeldte støtte, havde man ikke foretaget sådanne investeringer og ville ikke stå over for de problemer, som et sådant krav nu stiller.

170 Sagsøgeren påpeger, at det er Fællesskabets retsordens opgave at sikre ligevægt mellem legalitetsprincippet på den ene side og retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning på den anden side (dom af 21.9.1983, forenede sager 205/82-215/82, Deutsche Milchkontor m.fl., Sml. s. 2633, præmis 30).

171 Freistaat Sachsen har gjort gældende, at den omtvistede investeringsstøtte var individuelle foranstaltninger til gennemførelse af regionale programmer, som Kommissionen havde godkendt i henhold til EF-traktatens artikel 93 (nu artikel 88 EF). Den er derfor en eksisterende støtte, der er undtaget fra at anmeldelsespligten i forhold til Kommissionen.

172 Kommissionen har anført, at ud over at sagsøgeren har kvalificeret afretningsvirksomheden forkert, fremgår det af fast retspraksis, at der hos støttemodtagere principielt ikke kan bestå en berettiget forventning om, at den støtte, de har modtaget, er lovlig, medmindre den er blevet ydet under iagttagelse af den i nævnte traktatbestemmelse fastlagte procedure, hvilket en påpasselig erhvervsdrivende nemlig normalt må være i stand til at forvisse sig om (dom af 20.9.1990, sag C-5/89, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 3437, præmis 14). I denne forbindelse har Kommissionen i en meddelelse (EFT 1983 C 318, s. 3) advaret potentielle støttemodtagere om risikoen for krav om tilbagebetaling af ulovligt ydet støtte.

173 For så vidt angår den støtte, der er omhandlet i artikel 1, stk. 1, i den anfægtede beslutning, kan sagsøgeren ikke påberåbe sig nogen beslutning om godkendelse, der kan begrunde en berettiget forventning. Argumentet om den irreversible karakter af sagsøgerens investeringer må anses for irrelevant. Kommissionen stiller ikke krav om tilbagetrækning af disse investeringer, men kun om, at den ulovligt modtagne støtte tilbagebetales. En sådan tilbagebetaling er den logiske følge af, at det fastslås, at støtten er uforenelig med fællesmarkedet, idet den har

til formål at genoprette den oprindelige situation (Domstolens dom af 21.3.1990, sag C-142/87, Belgien mod Kommissionen, Sml. I, s. 959).

174 Hvad angår de statsgarantier, der vedrører støttesag N 351/92 og N 673/94, er disse blevet anvendt i strid med den femte støttekodeks. De blev anvendt til andre formål end dem, der var blevet meddelt Kommissionen, og som ikke er tilladte i henhold til den femte støttekodeks. Hertil kommer, at den er blevet ydet sagsøgeren, inden Kommissionen tog stilling hertil. Under disse omstændigheder kan sagsøgeren ikke påstå, at godkendelsen af disse statsgarantier som investeringsstøtte berettiger selskabet til at tro, at de herved blev godkendt som driftsstøtte (jf. i denne retning Domstolens dom af 6.7.1988, sag 236/86, Dillinger Hüttenwerke mod Kommissionen, Sml. s. 3761, præmis 14, og af 6.12.1990, sag C -180/88, Wirtschaftsvereinigung Eisen- und Stahlindustrie mod Kommissionen, Sml. I, s. 4413, præmis 22).

175 Kommissionen har tilføjet, at det efter retspraksis, også når den nationale myndighed er ansvarlig for, at afgørelsen er ulovlig, kræves, at den ulovlige støtte tilbagesøges, selv når tilbagekaldelsen for støttemodtageren må fremstå som stridende mod redelig handlemåde, idet støttemodtageren ikke, da den fastlagte procedure ikke er blevet fulgt, kan have nogen berettiget forventning om den pågældende støttes lovlighed (Domstolens dom af 20.3.1997, sag C-24/95, Alcan Deutschland, Sml. I, s. 1591, præmis 43). Tilbagesøgning af støtten er endnu mere påkrævet, når de nationale myndigheder som i den foreliggende sag efterfølgende har søgt at få godkendt en anden anvendelse af støtten end den, der oprindelig blev anmeldt til Kommissionen.

Rettens bemærkninger

176 For det første bemærkes, at artikel 1, stk. 1, i den anfægtede beslutning skal annulleres, for så vidt som Kommissionen heri erklærer den del af støtten,

sagsøgeren i 1995 modtog til investeringer i sit anlæg til koldafretning af valstråd, for uforenelig med den sjette støttekodeks og fællesmarkedet for kul og stål (jf. præmis 135 ovenfor).

177 Imidlertid er den tilbagesøgning af støtte, som Kommissionen kan pålægge den pågældende medlemsstat, et resultat af, at støtten er uforenelig med fællesmarkedet. Den kan ikke alene begrundes med, at den pågældende støtte ikke er blevet anmeldt til Kommissionen (jf. i denne retning Domstolens dom af 14.2.1990, sag C-301/87, Frankrig mod Kommissionen, Sml. I, s. 307, præmis 11-22, af 21.3.1990, Belgien mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 173, dommens præmis 15-20, og af 11.7.1996, sag C-39/94, SFEI m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 3547, præmis 43, samt Rettens dom af 18.9.1995, sag T-49/93, SIDE mod Kommissionen, Sml. II, s. 2501, præmis 85).

178 Heraf følger, at Kommissionen i artikel 2 i den anfægtede beslutning ikke kan pålægge Forbundsrepublikken Tyskland at tilbagesøge den investeringsstøtte, der er nævnt i præmis 176 ovenfor.

179 For det andet, og for så vidt angår resten af støtten, som omhandlet i artikel 1, stk. 1, i den anfægtede beslutning, skal det først påpeges, at Kommissionen med rette erklærede den del af investeringstilskuddet, som sagsøgeren i 1995 modtog til investeringer i sit adjustageanlæg for valstråd, for uforenelig med den sjette støttekodeks og med fællesmarkedet for kul og stål (jf. præmis 89 ovenfor). Med hensyn til den statsgaranti på 12 mio. DEM, sagsøgeren modtog i 1997, har sagsøgeren og intervenienterne under retssagen ikke anfægtet det forhold, som Kommissionen i den omtalte bestemmelse i den anfægtede beslutning har lagt til grund, nemlig at det støtteelement, der er indeholdt i denne garanti, er uforeneligt

med den sjette støttekodeks og fællesmarkedet for kul og stål (jf. præmis 56 ovenfor).

180 Endvidere bemærkes, at sagsøgeren ikke har benægtet på daværende tidspunkt at være vidende om de elementer af offentlig støtte, der var indeholdt i det investeringstilskud og den statsgaranti, der er nævnt i den foregående præmis.

181 I øvrigt har sagsøgeren i sine svar på Rettens skriftlige spørgsmål ikke, som det også fremgår af meddelelsen af 18. februar 1998 (jf. navnlig tabellen gengivet på s. 4) og i den anfægtede beslutning (jf. bl.a. oversigtstabellen i punkt II i betragtningerne, in fine), bestridt, at selskabet har modtaget disse støtteelementer uden forudgående anmeldelse til Kommissionen. Medlemsstaterne er imidlertid pålagt en almindelig forpligtelse til at anvende proceduren om forudgående anmeldelse ved alle projekter om finansielle interventioner fra det offentlige til fordel for jern- og stålvirksomheder (jf. i denne retning Rettens præsidents kendelse af 3.5.1996, sag C-399/95 R, Tyskland mod Kommissionen, Sml. I, s. 2441, præmis 50 og 54). I så henseende kan der ikke lægges vægt på argumentet fra Freistaat Sachsen, gengivet ovenfor i præmis 171, når der henses til det i præmis 80 fastslåede.

182 Ifølge fast retspraksis kan der hos virksomheder, som modtager statsstøtte, ikke bestå en berettiget forventning om, at støtten er lovlig, medmindre den er blevet ydet under iagttagelse af proceduren, hvilket en påpasselig erhvervsdrivende må være i stand til at forvisse sig om (jf. Rettens dom i sagen Preussag Stahl mod Kommissionen, nævnt i præmis 167 ovenfor, dommens præmis 77, og af 29.9.2000, sag T-55/99, CETM mod Kommissionen, Sml. II, s. 3207, præmis 121).

183 Ganske vist kan modtagere af en ulovlig støtte modsætte sig tilbagebetalingen under henvisning til ekstraordinære omstændigheder, der har kunnet skabe en berettiget forventning hos dem om, at støtten var lovlig (jf. den i foregående præmis nævnte dom i sagen CETM mod Kommissionen mod Tyskland, præmis 122).

184 I den foreliggende sag har sagsøgeren imidlertid ikke påberåbt sig sådanne omstændigheder.

185 Sagsøgeren har heller ikke gjort gældende, at Kommissionen havde givet selskabet konkrete tilsikringer, der kunne give selskabet en berettiget forventning om, at den pågældende støtte var lovlig.

186 Under disse omstændigheder kan selskabet således ikke kritisere Kommissionen for ikke at have afvejet de ufravigelige hensyn til såvel principperne om retssikkerhed og beskyttelse af den berettigede forventning som princippet om forvaltningens lovlighed (jf. i denne retning dommen i sagen Preussag mod Kommissionen, nævnt i præmis 167 ovenfor, dommens præmis 84).

187 Kommissionen har således med rette bestemt, at de støtteelementer, der er omtalt i præmis 179 ovenfor, skal tilbagesøges.

188 Hvad for det tredje angår det i artikel 1, stk. 2, i den anfægtede beslutning omhandlede støtteelement, som er indeholdt i de statsgarantier på 7,2 og 4,8 mio. DEM, der i slutningen af 1997 blev ydet sagsøgeren til dækning af driftskreditter, bemærkes, at Kommissionen i skrivelserne af 1. marts 1993 og af 13. januar 1995 havde godkendt disse garantier. Herved gav Kommissionen konkrete tilsikringer, der gav de berørte parter, herunder sagsøgeren, anledning til at have

en berettiget forventning om, at det støtteelement, der var indeholdt i disse garantier, var lovligt (dommen i sagen Unifruit Hellas mod Kommissionen, nævnt i præmis 168 ovenfor, dommens præmis 51, og dommen i sagen Preussag mod Kommissionen, nævnt i præmis 167 ovenfor, dommens præmis 78).

89 Under disse omstændigheder er princippet om beskyttelse af den berettigede forventning til hinder for, at Kommissionen bestemmer, at dette støtteelement tilbagesøges i et tilfælde, hvor den på grundlag af oplysninger fra tredjemand (jf. meddelelsen af 18. februar 1998, s. 3), flere år efter at have godkendt de pågældende garantier, igen undersøger, om de er forenelige med fællesmarkedet for kul og stål, og konstaterer, at de er uforenelige hermed.

90 I denne forbindelse kan Kommissionens argument om, at de omtvistede statsgarantier blev ydet, inden den havde taget stilling til dem, ikke tiltrædes. Hvad angår statsgarantien på 7,2 mio. DEM, der blev givet i støttesag N 351/92 (jf. præmis 160 ovenfor), fremgår det af selve ordlyden af artikel 1, stk. 2, i den anfægtede beslutning, at denne garanti var blevet ydet sagsøgeren »i slutningen af 1994«, dvs. efter skrivelsen af 1. marts 1993 om godkendelse af støtten i ovennævnte støttesag. Under alle omstændigheder skjuler dette argument ikke, at Kommissionen, ved henholdsvis den 1. marts 1993 og den 13. januar 1995 at godkende statsgarantierne, gav sagsøgeren konkrete tilsikringer, der kunne fremkalde en berettiget forventning om, at støtteelementet i disse garantier var lovligt, hvilket forbyder Kommissionen at anordne tilbagesøgning som følge af, at støtteelementet efterfølgende erklæres uforeneligt med fællesmarkedet.

91 Heraf følger, at Kommissionen i artikel 2 i den anfægtede beslutning ikke med rette har kunnet pålægge Forbundsrepublikken Tyskland at tilbagesøge det støtteelement, der er indeholdt i de statsgarantier på 7,2 og 4,8 mio. DEM, som i slutningen af 1994 blev ydet sagsøgeren til dækning af driftskreditter.

192 Henset til det ovenstående (præmis 176-191 ovenfor), skal artikel 2 i den anfægtede beslutning annulleres, for så vidt den bestemmer, at Forbundsrepublikken Tyskland skal tilbagesøge den del af den støtte, der i 1995 blev ydet sagsøgeren, og som vedrørte investeringer i sagsøgerens koldafretningsvirksomhed, og støtteelementet i de statsgarantier på 7,2 og 4,8 mio. DEM, der i slutningen af 1994 blev ydet sagsøgeren til dækning af driftskreditter.

Sagens omkostninger

193 I henhold til artikel 87, stk. 3, i Rettens procesreglement kan Retten fordele sagens omkostninger eller bestemme, at hver part bærer sine egne omkostninger, hvis hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter. I den foreliggende sag har sagsøgeren ganske vist kun fået delvist medhold, men har dog fået medhold i størstedelen af sine påstande.

194 Efter en rimelig vurdering af sagens omstændigheder bestemmer Retten, at sagsøgeren bærer to tredjedele af sine egne omkostninger, og at Kommissionen ud over sine egne omkostninger betaler en tredjedel af sagsøgerens omkostninger.

195 I overensstemmelse med procesreglementets artikel 87, stk. 4, bærer intervenienterne deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Tredje Udvidede Afdeling)

1) Artikel 1, stk. 1, i Kommissionens beslutning 1999/580/EKSF af 11. november 1998 vedrørende Tysklands støtte til ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, Riesa, Sachsen, annulleres, for så vidt som Kommissionen heri erklærer den del af støtten, sagsøgeren i 1995 modtog til investeringer i sit anlæg til koldafretning af valstråd, for uforenelig med Kommissionens beslutning nr. 2496/96/EKSF af 18. december 1996 om fællesskabsregler for støtte til jern- og stålindustrien og fællesmarkedet for kul og stål.

2) Artikel 1, stk. 2, i beslutning 1999/580 annulleres, for så vidt som det heri angives, at det støtteelement, som er indeholdt i de statsgarantier, der i slutningen af 1994 blev ydet sagsøgeren til dækning af driftskreditter på henholdsvis 7,2 mio. DEM og 4,8 mio. DEM, ikke var blevet godkendt.

3) Artikel 2 i beslutning 1999/580 annulleres, for så vidt som det heri kræves, at Forbundsrepublikken Tyskland fra sagsøgeren skal tilbagesøge den del af den støtte, der i 1995 blev ydet sagsøgeren til investeringer i sagsøgerens koldafretningsvirksomhed, og støtteelementet i de statsgarantier på 7,2 DEM

og 4,8 mio. DEM, der i slutningen af 1994 blev ydet sagsøgeren til dækning af driftskreditter.

4) Kommissionen frifindes i øvrigt.

5) Sagsøgeren bærer to tredjedele af sine egne omkostninger.

6) Kommissionen bærer sine egne omkostninger og betaler en tredjedel af sagsøgerens omkostninger.

7) Intervenienterne bærer deres egne omkostninger.

Azizi Mengozzi Lenaerts

Moura Ramos Jaeger

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 5. juni 2001.

H. Jung J. Azizi

Justitssekretær Præsident